

§ 16a miljøgodkendelse til svineproduktion

Sjørupgårdvej 9, 8581 Nimtofte

Juli 2023

§16a miljøgodkendelse til svineproduktion

i henhold til Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1572 af 20/12/2006, med senere ændringer.

Myndighed:	Syddjurs Kommune
Afdeling:	Byggeri og Landbrug
Virksomhedens navn:	Sjørup Farm ApS
Virksomhedens ejer:	Sjørup Farm ApS
Virksomhedens adresse:	Sjørupgårdvej 9, 8581 Nimtofte
CVR nr.:	41735651
CHR nr.:	92426
Ejendomsnummer:	7060018237
Type af husdyrbrug:	Denne miljøtilladelse er meddelt efter § 16a stk. 2, 2. pkt.
Matrikelnr.:	1o, Sjørupgård, Nimtofte 8a, Sjørupgård, Nimtofte 6d, Sjørupgård, Nimtofte 1n, Sjørup By, Nimtofte
Ansøger:	Sjørup Farm ApS
Konsulent:	Rikke Skyum, Djursland Landboforening

26.7.2023

Journal nr.
22/35534

Kontaktperson
Trine Jensen

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

Telefon 87 53 50 00

Landbrug@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

Syddjurs Kommune
Byggeri og Landbrug

.....
Trine Jensen
Biolog

Klagefrist udløber
den 23.8. 2023

Søgsmålsfristen udløber
den 23.1. 2024

KS: Sidsel Sode

INDHOLDSFORTEGNELSE

VILKÅRSOVERSIGT	3
SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE	7
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	10
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	10
Indretning og drift	13
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	16
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer mv.	18
Beliggenhed i forhold til omgivelserne	18
Husdyrbrugets ammoniakemission	21
Ammoniakdeposition til naturområder	22
Husdyrbrugets lugtemission	29
Øvrige emissioner og genepåvirkninger	32
Affaldsproduktion og brugen af naturressourcer	37
Jord, grundvand og overfladevand	41
Husdyrbrugets valg af BAT – reduktion af NH ₃	44
Grænseoverskridende virkninger	47
Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør	47
Husdyrbrugets valg af BAT	49
MILJØKONSEKVENSVURDERING	55
SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	56
HØRING OG OFFENTLIGGØRELSE	56
KLAGEVEJLEDNING	57
LOVGRUNDLAG	59
BILAG	60

Bilagsoversigt

Bilag 1: Parter og andre høringsberettigede

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3a og b: Opgørelse af produktionsarealer

Bilag 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område H43 Eldrup Skov og søer og moser i Løvenholm Skov

Bilag 5: Miljøkonsekvensrapport

VILKÅRSOVERSIGT

Generelle vilkår

1. Godkendelsen omfatter samtlige husdyrbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen på Sjørupgårdvej 9, 8481 Nimtofte, CHR-nummer: 92426.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 214797 version 7 og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
3. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Vilkår til indretning og drift af anlæg

4. Svineproduktionen tillades drevet med produktionsarealer, staldsystemer og dyregrupper som beskrevet i tabel 1 og placeret som det fremgår af bilagene 2, 3a og 3b. Der må i stald "F" skiftes mellem de i flexgruppen specificerede dyretyper.
5. Luften fra punktudsugningskanaler i stald H skal ledes gennem en luftrenser.
6. Punktudsugningens udsugningsåbninger skal placeres under lejearealet, således at det vil medvirke til at luften under spaltegulvet strømmer mod punktudsugningen.
7. Luftrensningsanlægget i stald H skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevne-sensor. Ledningsevne-sensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
8. **Luftrensning pr. sektion:**
Ventilationssystemet i stald H skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 2.040 m³/t/sektion, hvor 2.060 m³/time svarer til 10% af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra stald H. De første 10m³ pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
Luftrensning for 8 sektioner:
Ventilationssystemet i stald H skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 8x2.040 m³/t/sektion, hvor 8x2.060 m³/time svarer til 10% af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra stald H. De første 10m³ pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
9. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt (8760 timer/år) med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
10. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til producentens anbefalinger, og ikke overstige 6 ms/cm milliSiemens per cm (mS/cm) i bundkar ved filter 2.
11. Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 75 pascal (Pa).
12. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
13. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
  - Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
  - Luftrensningsanlæggets driftstid
  - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
  - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
  - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed (manuel logbog)
14. Der skal indgås en skriftlig serviceaftale med producenten eller anden anlægskyndig om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Anlægget skal kontrolleres mindst hver fjerde måned.

Kalibrering af ledningsevnen skal foretages mindst én gang om året. Serviceaftalen skal opbevares på husdyrbruget.

15. Syddjurs Kommune skal orienteres, såfremt luftrensingsanlægget er ud af drift i mere end 1 uge.
16. Logbogen/elektronisk registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne-sensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Vilkår til håndtering og opbevaring af gylle:

17. Beholderen fra 2017 (BBR-nr. 4) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
18. Åbning af teltdugen på beholderen fra 2017 (BBR-nr. 4), må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
19. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for 1 uge efter skadens opståen.
20. Hvis en skade ikke kan repareres inden for 1 uge, skal der indgås en aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
21. Håndtering af gylle, herunder gyllepumpning, skal foregå under opsyn.
22. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsler.
23. Der må ikke etableres pumpe på gyllebeholdere.

Vilkår til placering og udformning af nyt byggeri:

24. Der må etableres et produktionsareal som angivet i Tabel 1 på 109 m² i BBR-bygning 8/ stald I.

Vilkår vedr. ammoniakemission

25. Staldafsnit skal rengøres efter hvert hold, og der skal til stadighed være en god staldhygiejne. Stierne skal kontrolleres og renholdes, så det sikres at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

26. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, rystelser, transport eller lignende
27. Der skal af hensyn til minimering af risikoen for skadedyr, til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer.
28. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
29. Det skal sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene, herunder at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.
30. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
31. Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i

punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

Periode	Tidsrum	Værdi	Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften – alle dage	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat – alle dage	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time
Spidsværdi nat	kl. 22.00 -07.00	55 dB(A)	-

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" .

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

32. Målinger eller beregninger til kontrol af, at ovenstående støjvilkår er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger.

33. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Vilkår til affaldsproduktion, energi- og vandforbrug:

34. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
35. Der skal føres halvårlig kontrol med el-forbrug. Noteres i driftsjournal.
36. Der skal føres halvårlig kontrol med vandforbrug. Noteres i driftsjournal.

Vilkår til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

37. Tankning af diesel skal foregå under opsyn. Olietanke må ikke placeres, så der er risiko for tilledning til afløb
38. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der skal således altid være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild.
39. Tagvand fra den nye staldbygning skal nedsives lokalt.
40. Beredskabet skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være

tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden.

Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe uheld.

41. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang årligt. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Beredskabsplanens indhold og opbevaringssted skal være kendt af virksomhedens ansatte og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.
42. Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø, skal fremgå af driftsjournalen med tidspunkt mm for eventuelle hændelser.

Vilkår i forbindelse med husdyrbrugets ophør

43. Ved ophør af driften skal virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. Der skal som minimum udføres følgende:
  - Stalde, gyllebeholdere, fortanke, rørsystemer, gyllekanaler/kummer mv. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Gylletankene skal fjernes, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE

Afgørelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune miljøgodkendelse til svineproduktionen på Sjørupgårdvej 9, 8581 Nimtofte. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16a stk. 2, 2. pkt. i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Lov nr. 1572 af 20. 12. 2006 med senere ændringer) – herefter kaldet husdyrbrugloven.

Der meddeles samtidig dispensation efter § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til fravigelse fra lugtgeneniveauet til nærmeste enkeltbolig. Dispensationen meddeles, da der sker en reduktion i anlæggets lugtemission.

Begrundelse

Syddjurs Kommune har vurderet, at det ansøgte projekt ikke påvirker omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Afgørelsen meddeles under forudsætning af, at det ansøgte og de dertil stillede vilkår overholdes. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen og de stillede vilkår i den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Omfang

Miljøgodkendelsen omfatter husdyrbruget på Sjørupgårdvej 9, 8581 Nimtofte, der pt. ejes af Sjørup Farm ApS. Den tidligere meddelte § 12-godkendelse fra 2015, tillæg 1 til miljøgodkendelsen fra 2016, tillæg 2 til miljøgodkendelsen fra 2017 samt revurderingen fra 2021, bortfalder ved ibrugtagningen af denne godkendelse. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Afgørelsen meddeles under forudsætning af, at de stillede vilkår overholdes.

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Vilkår

Ifølge husdyrbruglovens § 27 skal en godkendelse efter husdyrbruglovens § 16a indeholde vilkår om husdyrbrugets indretning og drift, herunder om den kontrol, som den, der er ansvarlig for husdyrbruget, skal foretage for egen regning, samt opførelse af bebyggelse m.v., medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af lovens § 34a. Hvis husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39 stk. 1, skal kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære en væsentlig virkning på miljøet. Kommunalbestyrelsen skal ved sin vurdering efter stk. 1 inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse, jf. § 39, stk. 2.

I 8-årsdriften, dvs. den drift der var på husdyrbruget for 8 år siden, indgår en mindre gyllebeholder, der efterfølgende er blevet fjernet; til gengæld indgår en senere etableret (2017) gyllebeholder med telt i nudriften. Herudover indgår staldene B, E, H og I ikke i 8-årsdriften.

Kommunalbestyrelsen skal på grundlag af sin vurdering fastsætte de vilkår efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1, der sikrer, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 41, stk. 1.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 2, samt husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 41, stk. 1, nr. 2.

Vurdering af virkninger på miljøet

Afgørelser efter husdyrbrugloven er ikke omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), da denne vurdering ligger som en integreret del af godkendelsen efter husdyrbrugloven. I de administrative bestemmelser, som fremgår af lovens kapitel 6, ses VVM-direktivets krav til høringer. Høringerne i forbindelse med nærværende godkendelse kan ses bagerst i denne afgørelse.

Ansøger har indsendt en miljøkonsekvensrapport, som Syddjurs Kommune har gennemgået. Projektets/anlæggets indvirkninger på miljøet vurderes, hverken for sig selv eller i kumulation med andre projekter, som væsentlige. Vurderingen viser, at bedriftens påvirkning på miljøet på visse punkter afhænger af projektets udførelse, og der påpeges derfor afbødende foranstaltninger i form af denne godkendelses vilkår.

Syddjurs Kommune vurderer, at virksomhedens drift, under overholdelse af vilkårene i nærværende godkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud

Godkendelsen skal udnyttes inden for 6 år. En godkendelse betragtes som udnyttet, hvis mindst 25 % af godkendelsen anvendes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse kræver en produktionsintensitet svarende til mindst 50 % af det mulige inden for dyrevelfærdsregler eller andre krav, f.eks. økologiregler, som husdyrbruget er underlagt.

Herefter gælder, at der kan ske helt eller delvist bortfald af godkendelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (dvs. min. 25 % driftsmæssige udnyttelse) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år. Det er ikke hensigten, at fravigelser der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug.

Meddelelesespligt

Miljøgodkendelsen gælder alene for det ansøgte. Der må herefter ikke ske ændring i fast placerede husdyranlæg, staldsystemer, dyretyper eller produktionsarealets størrelse, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Husdyrbruget må således ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til husdyrbrugloven. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen, idet

Syddjurs Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Andre love

Miljøgodkendelsen omfatter ikke andre nødvendige tilladelser end de anførte, og er ikke en tilkendegivelse af, at andre love er overholdt, for eksempel byggeloven, dyreværnsloven eller landbrugsloven. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Vær opmærksom på, at for nye bygninger skal der søges byggetilladelse, og for eksisterende bygninger kan der være byggetekniske regler, fx brandkrav, der skal overholdes, for at bygningen kan godkendes til dyrehold.

Virksomheden er desuden omfattet af § 39 i husdyrbrugloven. I henhold til denne, kan tilsynsmyndigheden påbyde bestemte foranstaltninger, hvis virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Tilsynsmyndigheden kan desuden meddele påbud, hvis husdyrbruget skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold. Kan forureningen ikke nedbringes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod fortsat drift af virksomheden eller aktiviteten.

Retsbeskyttelse

Der følger 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen, det vil sige indtil den 26.7.2031.

Revurdering

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal som udgangspunkt gennemgå en regelmæssig revurdering efter 8 år. Udover den regelmæssige revurdering har kommunen dog også pligt til at tage miljøgodkendelser af IED-husdyrbrug op til revurdering, når der kommer nye BAT-konklusioner fra EU. Reglerne om revurdering fremgår af kapitel 16 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Generelle vilkår

1. Godkendelsen omfatter samtlige husdyrbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen på Sjørupgårdvej 9, 8481 Nimtofte, CHR-nummer: 92426.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 214797 version 7 og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
3. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

I denne miljøtekniske redegørelse har ansøger redegjort for, hvorledes driften på ejendommen varetages. Redegørelsen er fremsendt dels via it-ansøgningssystemet dels ved fremsendelse af supplerende oplysninger til kommunen. Redegørelserne kan eventuelt være lettere redigeret af kommunen. På baggrund af redegørelsen og eventuelle supplerende oplysninger har kommunen foretaget en vurdering af de beskrevne forhold, og stillet vilkår hertil. Vurderingen og vilkårene fremgår af de specifikke afsnit.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Sjørup Farm ApS ansøger Syddjurs kommune om en ændring af svineproduktionen på ejendommen Sjørupgårdvej 9, 8581 Nimtofte. Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer på ejendommen. Ansøger ønsker en ny godkendelse efter §16a, som giver mulighed for mere fleksibilitet i staldene.

Indretning og drift af anlæg - produktionsareal, staldsystem og dyretype – ansøgers redegørelse

Ejendommens ammoniakemission overstiger 3500 kg N/år og er med over 2000 stipladser til slagtesvin, et IE-brug. Ejendommens nuværende godkendelse er en produktion af 485 søer, 10.900 smågrise og 10.900 slagtesvin.

I ansøgt drift:

- Udvides Stald "A" med 37 m² og noget af slagtesvinestalden omlægges til søer.
- Omlægges i stald "F" en del af slagtesvinestalden til søer (ingen udvidelse).
- Etableres en ny so-stald på 109 m² til diegivende søer i bygning "I", og
- Udvides produktionsarealerne inde i stald "G" med 89 m² til løsgående søer (mens 38 m² omlægges fra individuel opstaldning til løsgående)

Se Tabel 1 længere nede.

Placeringen af de forskellige stalde og produktionsarealer fremgår af bilag 2 og bilag 3a-b.

Teknologier til ammoniakreduktion i de forskellige staldafsnit

Der er i nudrift installeret biologisk luftvasker i Stald H, der på det daværende godkendelsestidspunkt var anført at medføre 50% reduktion af ammoniakemissionen (og 38% reduktion af lugtemission). I henhold til seneste teknologiblad for teknologien, medfører teknologien en ammoniakreducerende effekt på 55 %:

Skov A/S Farm AirClean BIO Flex 2-stage - i <u>kombination med punktudsugning</u> Biologisk luftrensning Svinestalde	Vilkårsforslag for Farm AirClean BIO Flex 2- stage - i kombination med punktudsugning	55 % ammoniakreduktion 43 % lugtreduktion Kan anvendes i kombination med punktudsugning	MELT indstilling om optagelse på Teknologilisten for Skov A/S Farm AirClean BIO Flex 2- stage - i kombination med punktudsugning	Optaget i juli 2021 på teknologilisteniveau Kan indgå i revurderinger og nye godkendelser af et eksisterende anlæg
--	--	--	--	---

Kilde: <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/luftrensning/>

Den angivne effekt skal imidlertid, da der er punktudsugning, reduceres efter formlen:

"Samlet effekt = 0,7 * E-12"

hvorfor der i ansøgningsystemet er beregnet emission ud fra den reelt opnåede reduktion på 26,5 % reduktion af ammoniakemission i både nudrift og ansøgt drift efter anvisning herom fra Miljøstyrelsen.

Punktudsugning i slagtesvinestalde med drænet gulv + spalter (33/67) eller med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv	Godkendelsesvilkår for punktudsugning i slagtesvinestalde	Ammoniakreduktionen afhænger af effekten af den tilsluttede luftrenser. Beregnes efter formlen: Samlet effekt = $0,7 \times E - 12$ Lugtreduktionen afhænger af effekten af den tilsluttede luftrenser. Beregnes efter formlen: Samlet effekt = $0,39 \times E + 9$	MELT indstilling om optagelse på teknologilisten for punktudsugning i slagtesvinestalde	Optaget på Teknologilisten i 2014 Den tilknyttede luftrenser skal være godkendt og dokumenteret til rensning af punktudsugningsluft.
---	---	--	---	---

Kilde: <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/>

Ventilation

Der anvendes mekanisk ventilation i alle stalde. Ventilationsanlæg i svinestaldene er frekvensstyrede efter lufttemperatur og –fugtighed.

Udslusning sker manuelt.

Andet

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Tabel 1: Dyretyper og staldsystemer på ejendommens produktionsarealer i 8-års-drift, nudrift og ansøgt drift.

BBR	Stald	Dyretype og staldsystem	Areal (m ²)	Produktionsareal
4	A	8-årsdrift: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	639	435
		Nudrift: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv		435
		Ansøgt: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv		138
		Ansøgt: Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv		37
		Ansøgt: Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv		297
10	B (tillæg 2017)	8-årsdrift: Ikke i drift	-	-
		Nudrift: Søer. Diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	267	165
		Ansøgt: Søer. Diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv		165
	C	8-årsdrift: Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	871	537
		Nudrift: Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv		537
		Ansøgt: Søer. Diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv		537
11	D	8-årsdrift: Smågrise: Toklimastald, delvist spaltegulv	1123	712
		Nudrift: Smågrise: Toklimastald, delvist spaltegulv		712
		Ansøgt: Smågrise: Toklimastald, delvist spaltegulv		712
16	E (juni 2015)	8-årsdrift: Ikke i drift	-	-
		Nudrift: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	342	179
		Ansøgt: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv		179
	F	8-årsdrift: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	808	476
		Nudrift: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	808	476
		Ansøgt: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv		357
		Ansøgt: Søer og slagtesvin, 50-75% fast gulv		119
15	G - a	8-årsdrift: Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	903	189
		Nudrift: Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		189
		Ansøgt: Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		151 (- 38)
	G - b	8-årsdrift: Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv		368
		Nudrift: Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv		368
		Ansøgt: Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv		406 (+38)
		Ansøgt: Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv		89
19	H (tillæg 2016)	8-årsdrift: Ikke i drift	-	-
		Nudrift: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1576	1041
		Ansøgt: Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv		1041
8	I	8-årsdrift: Ingen	164	-
		Nudrift: Ingen	-	-
		Ansøgt: Søer, diegivende. Løsgående, delvist spaltegulv	-	109
Ialt		8-årsdrift		2806
		Nudrift		4191
		Ansøgt		4337

Indretning og drift af anlæg - produktionsareal, staldsystem og dyretype – kommunens vurdering

Produktionsareal, staldsystem og dyretype

Produktionens miljømæssige belastning bestemmes ud fra størrelsen af produktionsarealet samt de angivne dyretyper og staldsystemer. Der stilles derfor vilkår til de produktionsforhold, der er angivet i ansøgningsmaterialet.

Der er i stald "F" for produktionsarealet på 119 m² valgt flexgruppen "Søer og slagtesvin; 50-75% fast gulv". Det er tilladt uden forudgående anmeldelse at skifte mellem følgende typer i denne stald:

- Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
- Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
- Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
- Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
- Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv
- Slagtesvin. Dybstrøelse, opdelt leje

Der er ikke valgt flexgrupper i de resterende stalde. Det er således ikke tilladt uden forudgående anmeldelse at skifte dyretype i andre stalde end i stald "F".

Teknologier i de forskellige staldafsnit

Der er installeret biologisk luftvasker i Stald "H", som er opsat med punktudsugning. Effekten af luftvask med punktudsugning reducerer ammoniakemissionen fra denne stald med 26,5% og reducerer lugtemissionen med 25,77%.

Der er etableret telt på gyllebeholderen fra 2017. Dette reducerer ammoniakfordampningen med 50% svarende til 191,8 kg NH₃-N/år.

Der stilles vilkår i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologiblade til sikring af, at den angivne effekt opnås.

Foder

IE-husdyrbrug skal for at reducere udskillelsen af kvælstof som minimum enten:

- anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden
- reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller
- reducere indholdet af råprotein ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer.

IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede fosforudskillelse, som minimum anvende enten:

- fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden,
- et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer, eller
- letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder.

IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker og dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn. Se også bilag 5.

Ventilation

Ingen bemærkninger. Punktudsugning i stald "H" er en forudsætning for den beregnede effekt.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

For IE-brug er der krav om at kunne fremvise en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af:

- Forsyningssystemer til vand og foder
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- Udstyr til drikkevand, - herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling skal fastsættes i planen

Vilkår til indretning og drift af anlæg

4. Svineproduktionen tillades drevet med produktionsarealer, staldsystemer og dyregrupper som beskrevet i tabel 1 og placeret som det fremgår af bilagene 2, 3a og 3b. Der må i stald "F" skiftes mellem de i flexgruppen specificerede dyretyper.
5. Luften fra punktudsugningskanaler i stald H skal ledes gennem en luftrenser.
6. Punktudsugningens udsugningsåbninger skal placeres under lejearealet, således at det vil medvirke til at luften under spaltegulvet strømmer mod punktudsugningen.
7. Luftrensningsanlægget i stald H skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevne-sensor. Ledningsevne-sensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
8. **Luftrensning pr. sektion:**
Ventilationssystemet i stald H skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 2.040 m³/t/sektion, hvor 2.060 m³/time svarer til 10% af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra stald H. De første 10m³ pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
Luftrensning for 8 sektioner:
Ventilationssystemet i stald H skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 8x2.040 m³/t/sektion, hvor 8x2.060 m³/time svarer til 10% af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra stald H. De første 10m³ pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
9. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt (8760 timer/år) med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
10. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til producentens anbefalinger, og ikke overstige 6 mS/cm milliSiemens per cm (mS/cm) i bundkar ved filter 2.
11. Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 75 pascal (Pa).
12. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
13. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
  - Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
  - Luftrensningsanlæggets driftstid
  - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
  - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
  - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed (manuel logbog)
14. Der skal indgås en skriftlig serviceaftale med producenten eller anden anlægskyndig om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Anlægget skal kontrolleres mindst hver fjerde måned. Kalibrering af ledningsevnen skal foretages mindst én gang om året. Serviceaftalen skal opbevares på husdyrbruget.
15. Syddjurs Kommune skal orienteres, såfremt luftrensningsanlægget er ud af drift i mere end 1 uge.
16. Logbogen/elektronisk registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne-sensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Andet

Anlægget vurderes hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning – ansøgers redegørelse

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning af gødning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag samt omrøring umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringslagre minimeres.

Følgende forholdsregler er taget for gylleopbevaring og -udbringning på husdyrbruget:

- Husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere med flydelag/teltoverdækning. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn
- Gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand kontrolleres jævnligt
- Lovpligtig 10-års beholderkontrol overholdes
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Udbringning af gylle foregår i overensstemmelse med gødningsanvendelsesbekendtgørelsen
- Udbringning afpasses afgrødernes behov
- Udbringning undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb

Se endvidere redegørelsen i bilag 5 (ansøgers miljøkonsekvensrapport).

Der er ingen fast gødning fra produktionen.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning – kommunens vurdering

Gyllen opbevares i 3 gyllebeholdere, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol. Gødning håndteres efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringningsmetoder og tidspunkter. Af hensyn til ammoniakfordampning, er der opsat telt på den nyeste beholder, og for at ammoniakreduktionen opnås, er der stillet vilkår i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologiblad til driften af denne.

I henhold til lovgivning pr. 1. august 2017, skal der ikke stilles særskilte vilkår til afsætning til arealer. Påvirkning af udbringningsarealerne reguleres gennem husdyrgødningsbekendtgørelsen, som bl.a. fastsætter kvælstoflofter, fosforlofter og udbringningstidspunkter.

Der er ikke oplyst at være fast gødning.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

Der skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foreligge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af:

- Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere
- Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og eventuelle tiltag skal noteres i logbogen. Ved indvendig og udvendig inspektion af gyllebeholdere, er det ikke intentionen, at beholderne skal fritlægges helt for inspektion men blot, at de årligt efterses for revner mm.

- Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Logbog over egenkontrol skal fremsendes til kommunen ved udgangen af det efterfølgende år i de år, der ikke har været tilsyn på ejendommen.

Der stilles endvidere vilkår om, at der først må ske omrøring af gyllebeholdere, kort tid før beholderen skal tømmes ved f.eks. udspredning.

Der gøres opmærksom på, at det er lovpligtigt at føre logbog over flydelaget i beholdere som ikke har fast overdækning.

Håndtering af dybstrøelse

Eventuel dybstrøelse må placeres i markstakke, når det kan kategoriseres som kompost, dvs. når det har ligget på stald eller lignende i minimum 3-4 måneder i gennemsnit, og når tørstofprocenten er minimum 30 %. Kompoststakke (markstakke) må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på samme sted. Reglerne for markstakke fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om opbevaring af husdyrgødning. Syddjurs Kommune mener ikke, at der er belæg for at stille skærpede krav til opbevaringsmåden og opbevaringskapaciteten af husdyrgødningen.

Vilkår til håndtering og opbevaring af gylle:

17. Beholderen fra 2017 (BBR-nr. 4) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
18. Åbning af teltdugen på beholderen fra 2017 (BBR-nr. 4), må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
19. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for 1 uge efter skadens opståen.
20. Hvis en skade ikke kan repareres inden for 1 uge, skal der indgås en aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
21. Håndtering af gylle, herunder gyllepumpning, skal foregå under opsyn.
22. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsler.
23. Der må ikke etableres pumpe på gyllebeholdere.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, placering af ny bebyggelse m.v. – ansøgers redegørelse

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med det ansøgte, men der etableres en ny stald i en eksisterende bygning.

Afstande § 8 (fra nærmeste staldafsnit):

	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	< 25
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	403
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	571
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	41
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	Ingen
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	5
Naboskel	Min. 30	18

Som det ses, overholdes afstandskrav til naboskel samt egen bolig ikke. Da der er tale om eksisterende staldanlæg, hvor der ikke foretages ændringer, beskrives dette forhold ikke nærmere.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, placering af ny bebyggelse m.v. – kommunens vurdering

For nybyggeri/nyetableringer vurderes afstandskravene i husdyrbruglovens § 8 vedr. minimumsafstande til hhv. vandforsyning, vandløb, offentlig og privat fællesvej, beboelse og naboskel m.v. Der er således vurderet på om stald "I" overholder kravene:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning. - OK
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning. - OK
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m². - OK
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej. - OK
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed. - OK
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom. - OK
- 7) 30 m til naboskel. - OK

I forhold til husdyrbruglovens § 8 er alle afstandskrav overholdt. Syddjurs Kommune vurderer desuden, at det nye produktionsareal (eksisterende bygning) er erhvervsmæssigt nødvendigt for den ansøgte bedrift.

Da der ikke opføres nyt byggeri, er der ikke vurderet på husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. samt husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

Beliggenhed i forhold til omgivelserne - placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og omkringboende m.v. – ansøgers redegørelse

Der er tale om et eksisterende husdyrbrug, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper. Ændringer i produktionen foregår i de eksisterende bygninger, hvorfor der ikke er redegjort nærmere for påvirkning af landskabet. Projektet medfører ikke ændringer i oplevelsen af anlægget i landskabet, og vil ikke stride mod de planmæssige hensyn.

Ejendommen er beliggende ca. 1,5 km vest for Tøstrup og knap 3 km øst for Nimtofte. Nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt er Sjørupgårdvej 7 ca. 175 m vest for ejendommen. Nærmest beliggende enkelthus er ejet af ansøger selv.

Område	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1.843	Lübker	50
Lokalplan der i landzone er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. / samlet bebyggelse	2.000	Lübker	50
Nabobeboelse uden landbrugspligt	170	Sjørupgårdvej 7	50

Anlægget er placeret inden for øvrige områder og zoner:

	Ja	Nej
Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser mv.:		X
Bevaringsværdige landskaber		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde kulturmiljøer		X
Kystnærhedszonen:		X
Lavbundsarealer		X
Skovrejsningsområder:		X (gælder ikke den nordligste gyllebeholder)
Sø- og å-beskyttelseslinje:		X
Kirkebyggelinje:		X
Fortidsmindebeskyttelseslinje:		X
Fredede områder:		X

Beliggenhed i forhold til omgivelserne - placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og omkringboende m.v. – kommunens vurdering

Kommunen skal vurdere projektet i forhold til husdyrbruglovens § 6 om forbudszoner for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der medfører forøget forurening. Denne paragraf vedrører afstandskrav til nabobeboelser, byzone, sommerhusområder, områder i landzonen der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Placering i forhold til husdyrbruglovens § 6

Husdyrbruglovens § 6 angiver, at etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Stald "I" etableres i en eksisterende bygning. Produktionsarealerne og det samlede anlæg overholder afstandskravene i husdyrbruglovens § 6.

Udpegninger i kommuneplan

Der opføres ikke nybyggeri. Eneste udpegning i kommuneplan 2022 der berører ejendommen, er for den nordligste gyllebeholder, som ligger i et område der er udpeget som "skovrejsningsområde". Der er således ingen konflikter med kommuneplanen.

Landskabsinteresser

Ændringerne af dyreholdet sker i de eksisterende bygninger, hvorfor der ikke redegjort nærmere for påvirkning af landskabet.

Fredninger og fortidsminder

Der opføres ikke nybyggeri.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Der opføres ikke nybyggeri.

Vilkår til placering og udformning af nyt byggeri:

24. Der må etableres et produktionsareal som angivet i Tabel 1 på 109 m² i BBR-bygning 8/ stald I.

Der kan være lovtekniske krav der skal overholdes for eksisterende byggeri, der ændrer anvendelse til stald. Nærmere oplysninger om dette, kan fås ved at rette henvendelse til byggeri@syddjurs.dk.

Husdyrbrugets ammoniakemission - ansøgers redegørelse

Den samlede ammoniakemission fra staldene er 4855 kg N/år. Den totale ammoniakemission fra stald og lager er beregnet til 5638 kg NH₃/år hvilket er 326 kg N/år mere, end i nudriften. For 8 år siden var ammoniakemissionen 3458 kg N/år.

Tabel 2 – Ammoniakemission fra husdyrbruget

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4855,0	782,9	5637,9
Nudrift	4529,1	782,9	5312,0
8 års-drift	2715,8	742,1	3458,0

I 8-årsdriften, dvs. den drift der var på husdyrbruget for 8 år siden, indgår en mindre gyllebeholder (på 377 m²), der efterfølgende er blevet fjernet; til gengæld indgår en senere etableret (2017) gyllebeholder med telt i nudrift og ansøgt drift.

Staldene B, E, H og I indgår ikke i 8-årsdriften.

Med det ansøgte projekt udvides produktionsarealet desuden med samlet 235 m²: 109 m² i stald "I", 37 m² i stald "A" og 89 m² i stald "G". I stald "F" omlægges en del af slagtesvinestalden til søer (ingen udvidelse).

Husdyrbrugets ammoniakemission – kommunens vurdering

For at staldsystemerne skal kunne opretholde den angivne ammoniakfordampning, kræves det, at både det faste gulv og spalterne renholdes, så der ikke ligger gødning, som vil medføre en øget fordampning. Der stilles derfor vilkår om, at stierne renholdes.

Der er stillet vilkår til teknologi af hensyn til ammoniakudledning. Se tidligere afsnit.

Vilkår vedr. ammoniakemission

25. Staldafsnit skal rengøres efter hvert hold, og der skal til stadighed være en god staldhygiejne. Stierne skal kontrolleres og renholdes, så det sikres at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne.

Ammoniakdeposition til naturområder – ansøger redegørelse

Det ansøgte projekt opfylder kravene til maksimal deposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder. Den samlede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er beregnet til 5.638 kg NH₃-N pr. år

Nærmeste kategori 1-naturområde (Habitatnatur) har en totalbelastning på 0,0 kg N.

Nærmeste kategori 2-naturområde (overdrev) har en totalbelastning på 0,1 kg N.

Nærmeste kategori 3-naturområde (mose) har en merbelastning på 0,1 kg N i forhold til 8-års drift.

Produktionen overholder således samtlige afskæringskriterier i forhold til ammoniak.

Afstande til nærmeste naturområder fra nærmeste stalde er følgende:

Tabel 3

Naturkategori	Afstand fra nærmeste stald (m)	Beskrivelse	Totaldep. (kg NH ₃ -N/år)	Merdepos. 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)	Merdepos. nudrift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1	Ca. 8,5 km	Hængesæk i Løvenholm Skovene	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-1	Ca. 2500 m	Overdrev vest	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-2	Ca. 3000 m	Overdrev øst	0,1	0,0	0,0
Kategori 3	650 m	Mose vest for ejendommen	0,4	0,1	0,0

Den omkringliggende beskyttede natur vurderes ikke at blive påvirket som følge af det ansøgte projekt.

Ammoniakdeposition til naturområder – kommunens vurdering

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1, nr. 2, at kommunalbestyrelsen skal vurdere, om en ansøgt etablering, udvidelse eller ændring efter husdyrbruglovens § 16 a kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til bl.a. natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

Projektet vil medføre en beregnet totalemission på ca. 5638 kg N/år. Meremissionen i forhold til for 8 år siden, er 2180 kg N/år.

Vurdering af påvirkninger på naturområder jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3A.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak fremgår af følgende tabel:

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer,	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

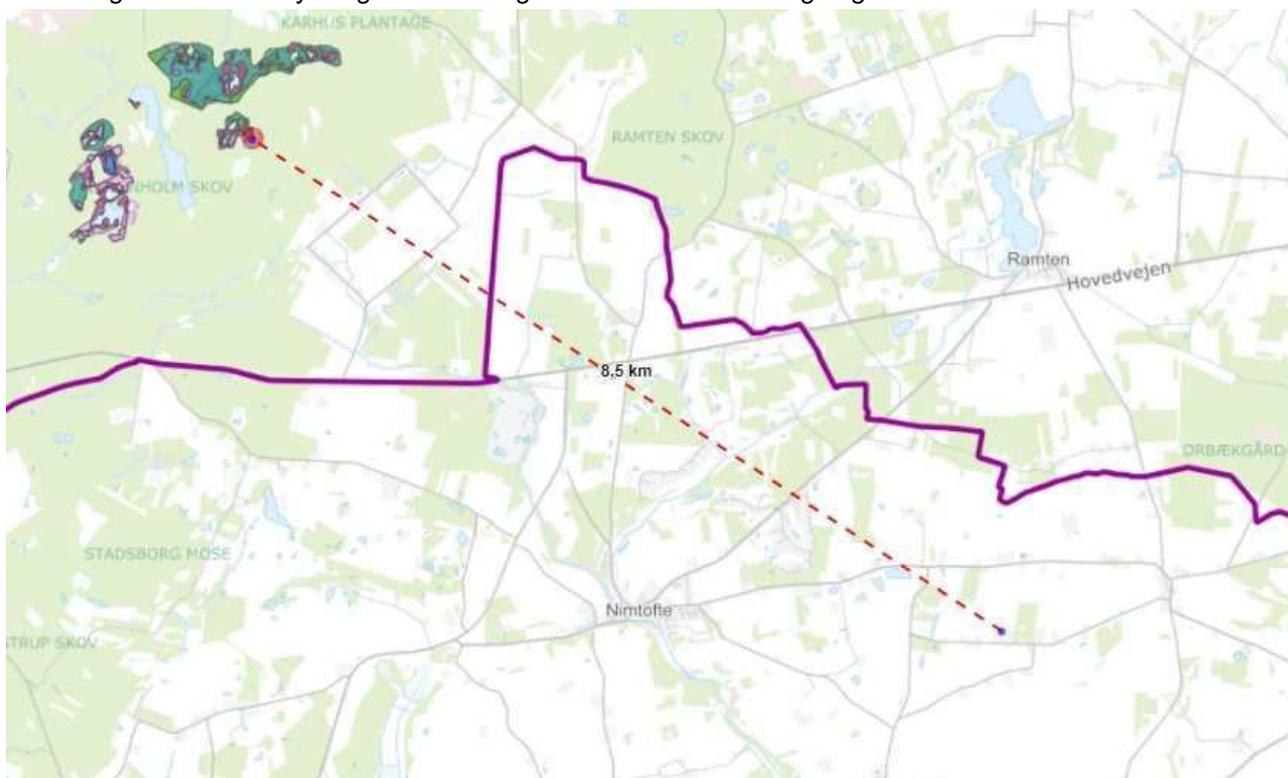
- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. De er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Nærmeste kategori 1-natur er en hængesæk beliggende indenfor Habitatområde H43 Eldrup Skov og søer og moser i Løvenholm Skov. Hængesækken er beliggende ca. 8,5 km fra anlægget og der er beregnet en totalemission fra anlægget på 0,0 kg N/ha/år (se kortet herunder). Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Der er ingen andre husdyrbrug der skal indgå i en kumulationsberegning.

Afstand fra anlægget til nærmeste Natura 2000-område, Hængesæk i Løvenholmskovene, er ca. 8,5 km.

Der vurderes endvidere ikke at være belæg for at skærpe beskyttelsesniveauet, da Syddjurs Kommune vurderer, at emission i den aktuelle beregnede størrelsesorden, ikke vil have nogen målbar effekt på

bevaringsstatus for naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget, som fremgår af bilag 4. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-området og ikke mindst afstanden fra driftsbygningerne til Natura 2000-området.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder udenfor Natura 2000-områder, nærmere bestemt højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Der ligger tre kategori 2-naturområder i omegnen af Sjørupgårdvej 9 (se kortet herunder). Nærmeste kategori 2 natur, et overdrev, ligger ca. 2,5 km vest for anlægget. Der er i ansøgningssystemet beregnet en årlig totaldeposition på området på 0,0 kg N/ha/år og en meremission på 0,0 kg N/ha/år på baggrund af ruheden skov (S), da 50 % af området er træbevokset. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Til området 3,1 km øst for anlægget, er med ruheden "Blandet natur med lav bevoksning" beregnet en årlig totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år og en meremission på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Til området 2,9 km syd-øst for anlægget, er med ruheden "Blandet natur med lav bevoksning" beregnet en årlig totaldeposition på området på 0,0 kg N/ha/år og en meremission på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Afstand fra anlægget til nærmeste kategori 2 områder vest hhv. øst for ejendommen.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som minimum heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove. Miljøstyrelsen anbefaler i husdyrvejledningen, at der ved beregning af ammoniakpåvirkning af natur anvendes baggrundsbelastning på grid-niveau, samt at udjævne årsforskelle ved at beregne baggrundsbelastningen som et gennemsnit af grid-niveauet over de tre forudgående år for kommunens afgørelse.

Ved vurderingen, af om tålegrænsen for ammoniakfølsom kategori 3-natur er overskredet, skal både totaldepositionen fra husdyrbruget og baggrundsbelastningen inddrages (Nævnsafgørelse 18/07287 af 7.4.2021 samt 20/04233).

Nærmeste §3-naturområde er en mose (L495-07-mo), der ligger ca. 650 m vest for anlægget. Kommunen har ud fra oplysninger om de 3 seneste års baggrundsbelastning (2018-2020) fastlagt, at baggrundsbelastningen i området, hvori mosen ligger, er 11,2 kg N/ha/år (se nedenstående kort).

Mose og flere mindre søer ca. 650 m vest for ejendommen – baggrundsbelastning er 11-12 kg/år

Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet en totaldeposition på arealet på 0,4 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Den samlede ammoniakdeposition på naturområdet (beregnet som summen af totaldepositionen (inklusive merdepositionen) og baggrundsbelastningen) vil således være max 11,6 kg N/ha/år.

Mosen er besigtiget 3. august 2018, hvor der blev fundet en ret artsfattig vegetation af mosebunke, kærdueurt, lodden dueurt, bredbladet dunhammer, engkarse, stor nælde, vandpileurt, lav ranunkel, alm. rapgræs, knæbøjet rævehale, lysesiv, skjolddrager, kærstar, alm. syre, høj sødgræs, kærtidsele og vejbred-skeblad. Ingen af arterne er egentlig kvælstoffølsomme, og det er vurderet, at tålegrænsen for naturområdet er i den høje ende af intervallet, dvs. snarere 20 end 15 kg N/ha/år.

Syddjurs Kommune finder ikke grundlag for at stille vilkår for husdyrbruget, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29, idet merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til naturområderne er under 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år, og der som følge heraf i udgangspunktet ikke er risiko for tilstandsændringer. Der er ikke på naturarealet (mosen) fundet forhold, der kan begrunde en fravigelse af

dette udgangspunkt. Kommunen har ved vurderingen lagt vægt på, at depositionen fra det ansøgte sammenlagt med baggrundsbelastningen ikke overskrider naturområdets konkrete tålegrænse.

Andre § 3 naturtyper samt søer

Der ligger flere søer i området omkring den tidligere beskrevne mose, se kortet herover. Søer er som udgangspunkt ikke ammoniakfølsomme og forventes at være P-begrænsede. For næringsrige søer og vandhuller, som de foreliggende, er der ikke en generel tålegrænse. Det ansøgte må dog ikke medføre en tilstandsændring i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, herunder søer. Grundet den meget begrænsede merdeposition i afstanden fra anlægget, er der ikke vurderet at være en konflikt med det ansøgte.

Staldanlæg i relation til Bilag IV-arter

Før der træffes afgørelse om godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, skal der foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), jf. § 10, stk. 1, nr. 1, jf. § 7, stk. 5, nr. 2, i habitatbekendtgørelsen. Vurderingen skal fremgå af afgørelsen, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 2.

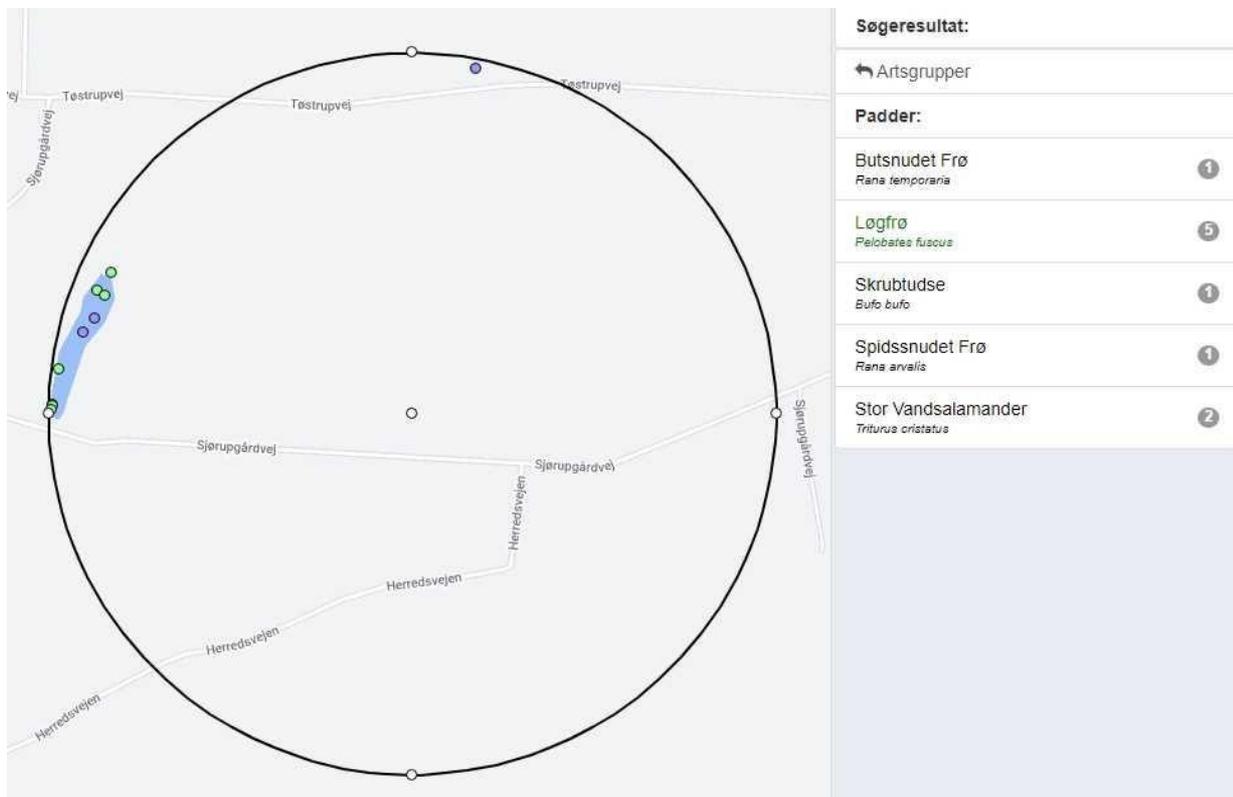
Der er, i det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk, foretaget en beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget med det ansøgte projekt til udvalgte punkter i de omkringliggende naturområder. Beregningen viser, at beskyttelsesniveauet for kategori 1-, 2- og 3-natur, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26-27 og § 29, er overholdt.

Der er af kommunen registreret bilag IV-arter i adskillige søer i området omkring anlægget – se kortet herunder. Der er tale om konstaterede fund af løgfrø og spidssnudet frø. Herudover er der flere potentielle levesteder for stor vandsalamander. Der er i hht Naturbasen også fundet butsnudet frø, skrubbudse og stor vandsalamander nær anlægget, se kort længere nede.

Yngle- eller rasteområder vil kun kunne påvirkes indirekte via øget ammoniakemission fra husdyrbruget, som konkret vurderes at være uden betydning, idet projektet kun medfører en meget lille forøgelse af den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget, og da beskyttelsesniveauet som fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt i forhold til den omkringliggende natur. Grundet en afstand på over 500 m til søerne, og den begrænsede deposition fra anlægget i denne afstand, og da emissionen fra anlægget ikke vurderes at ændre tilstanden af § 3 områderne, som bilag IV-arterne er tilknyttet, vurderes det, at der ikke er en risiko for negativ påvirkning af området bilag IV-arter.

Konstaterede forekomster af bilag IV-arter i området omkring anlægget på Sjørupgårdvej 9 (markeret med rød prik midt i billedet).

Registreringer af forekomster af bilag IV-arter i området omkring anlægget på Sjørupgårdvej 9 på Naturbasen.

Herudover er der i Naturbasen registreret stavtæge og vårfluen *Molanna Angustata* i søen mod vest.

Det er kommunens samlede vurdering, at husdyrbruget ikke direkte vil påvirke yngle- eller rasteområder for de bilag IV-arter, der er, eller kan forekomme omkring de udpegede naturpunkter og husdyrbruget.

Rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Der er ingen forekomst af rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter i nærheden af bedriften indenfor den afstand, der vurderes at blive ammoniakbelastet eller på anden måde påvirket af driften udover hvad beskrevet herover.

Konklusion – anlægget

Det er kommunens samlede vurdering, at den ansøgte drift, med de hertil stillede vilkår, er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Syddjurs Kommune vurderer ligeledes, at der ikke er belæg for at stille yderligere vilkår om ammoniakreducerende teknologi, og at det ansøgte lever op til BAT.

Afstandene i husdyrbruglovens § 7 er endvidere overholdt (mindst 10 m til kategori 1 og 2 natur).

Husdyrbrugets lugtemission – ansøgers redegørelse

Lugtemission og geneafstande ved angivelse i ansøgt drift og nudrift, og lugtgeneafstande, fremgår af husdyrgodkendelse.dk. Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurderingen af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Geneafstanden til byzone og nærmeste samlede bebyggelse er overholdt hvilket er dokumenteret i ansøgningssystemet på husdyrgodkendelse.dk. De beregnede afstande ses også i nedenstående tabel.

Geneafstanden til nærmeste nabo er ikke overholdt, og der søges derfor om dispensation efter 50%-reglen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Tabel 4.

	Kumulation	Ukorrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand fra anlæg (m)	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig (Sjørupgårdvej 7)	0	253	234	Nej
Samlet bebyggelse (Tøstrup)	0	558	1602	Ja
Byzone/sommerhusområde (Lübker)	0	740	1896	Ja

Der er samlet en reduceret lugtemission, da stald "A" (som er den mest nabonære stald) fremover primært anvendes til søer i stedet for slagtesvin. Til gengæld øges lugten fra stald "F" en smule, og der er øget lugt fra den nye stald "I".

Tabel 5. Lugt i Odeur Units/s (OU) fra de forskellige staldafsnit

Stald jf. bilag 2	Lugt i nudrift	Lugt i ansøgt drift	Ændring
D	14952	14952	0
A	12615	263 4002 2109 (samlet 6374)	-6242
F	13804	5117* 10353	+1666
C	8592	8592	0
G	2268 2613 (samlet 4881)	632 2883 1812 (samlet 5327)	+446
E	5191	5191	0
H	22400	22400	0
B	2640	2640	0
I	0	774	+774
Samlet	85075	81719	-3356

*Worst case baseret på flexgruppe

Husdyrbrugets lugtemission – kommunens vurdering

Lugt fra staldanlæg

Husdyrbrugloven fastlægger et bestemt beskyttelsesniveau for lugt fra staldanlæg. Vurderingen, af om den ansøgte produktion lever op til husdyrbruglovens krav med hensyn til lugtgener, baseres på beregning af lugtgeneafstande i det elektroniske ansøgningsystem. Lugtgeneafstanden er et udtryk for, hvor langt væk fra produktionen, der vil kunne opleves uacceptable lugtgener.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 1, jf. stk. 2, kan kommunalbestyrelsen ikke godkende etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a, hvis husdyrbruget med det ansøgte kan indebære væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår. Virkningen anses i alle tilfælde for væsentlig, hvis beskyttelsesniveauet for lugt (jf. §§ 31-33 og bilag 3, pkt. B), ikke kan overholdes.

Genekriterierne for husdyrbrugets lugtemission er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 31-33. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. B, fremgår, at der skal beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel (Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, december 2006, Skov- og Naturstyrelsen) som FMK-modellen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj 2002). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Beregningerne for den ansøgte produktion (tabel 4) viser, at der i byzone længere væk end ca. 740 meter fra staldanlægget ikke vil være væsentlige lugtgener fra stalden. I samlet bebyggelse længere væk end ca. 558 meter, vil der ikke være væsentlige lugtgener, og i enkelt bolig længere væk end ca. 253 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener.

For så vidt angår byzone og samlet bebyggelse, er den mindste afstand fra anlægget større end geneafstanden, og kravene til lugtbeskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 vedr. geneafstand med hensyn til lugt er således overholdt.

Hvad angår geneafstanden til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt, er denne ikke overholdt. Fra lugtcentrum til enkeltbeboelsen er der 234 m, mens geneafstanden beregnes til 253 m. Det fremgår af beregningerne i ansøgningssystemet, at årsagen til overskridelsen af emissionen er fra stald "H", hvori der ikke sker ændringer med det ansøgte. Kommunen har derfor undersøgt dispensationsmuligheden efter 50%-reglen.

Dispensation/fravigelse fra afstandskravet efter 50%-reglen

Kommunen kan, jf. § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ved en konkret vurdering fravige geneniveauet, hvis følgende 2 betingelser er overholdt:

1) Den vægtede gennemsnitsafstand til området er mere end 50 pct. af geneafstanden

Det kan beregnes, at 50 % af geneafstanden er 126,5 m (253 m / 2). Den vægtede gennemsnitsafstand til samlet bebyggelse er 234 m, dvs. større end 126,5 m.

- Dette kriterium er opfyldt.

Derudover må lugtemissionen kun øges, på visse betingelser:

2) Lugtemissionen i det enkelte staldafsnit må ikke forøges, medmindre lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, som ligger nærmere området, end det pågældende staldafsnit

Der sker en stor reduktion (-6242 OU) i lugtemissionen fra Stald "A", som er den stald der ligger nærmest enkeltboligen. Reduktionen opnås ved, at størstedelen af stalden omlægges til søer.

Lugtemissionen stiger fra staldene "F" og "G" samt den nye stald "I", som alle ligger i større afstand fra enkeltboligen end stald A. Den samlede lugtstigning (+2886 OU) fra disse 3 stalde, er mindre end reduktionen fra stald "A". Netto sker der således en lugtreduktion fra det samlede anlæg på – 3356 OU (se evt. tabel 5).

- Dette kriterium er opfyldt.

Samlet lugtvurdering og begrundelse for dispensation

Det vurderes at kriterierne til dispensation er overholdt, og da der samlet sker en ikke uvæsentlig reduktion i lugtemissionen, meddeler kommunen hermed dispensation efter § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der er stillet vilkår om lugtreducerende miljøteknologi, se de følgende afsnit. Med de stillede vilkår forventer Syddjurs Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige eller ændrede lugtgener for omkringboende til produktionen.

Teknologier til lugtreduktion i de forskellige staldafsnit

Stald H

Der anvendes i dag punktudsugning kombineret med biologisk luftrensning i Stald H. På det daværende godkendelsestidspunkt var denne anført at medføre 38% reduktion af lugtemission. I henhold til seneste teknologiblad for teknologien, er der en lugtreducerende effekt på 43% fra anlægget, men da der er punktudsugning, skal den angivne effekt reduceres efter formlen: $Samlet\ effekt = 0,39 * E + 9$

Hermed medfører teknologien ($0,39 * 43 + 9 =$) 25,8% reduktion af lugt:

Skov A/S Farm AirClean BIO Flex 2-stage - i kombination med punktudsugning Biologisk luftrensning Svinestalde	Vilkårsforslag for Farm AirClean BIO Flex 2-stage - i kombination med punktudsugning	55 % ammoniakreduktion 43 % lugtreduktion Kan anvendes i kombination med punktudsugning	MELT indstilling om optagelse på Teknologilisten for Skov A/S Farm AirClean BIO Flex 2-stage - i kombination med punktudsugning	Optaget i juli 2021 på teknologilisteniveau Kan indgå i revurderinger og nye godkendelser af et eksisterende anlæg
--	--	---	---	---

Kilde: <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/luftrensning/>

Punktudsugning i slagtesvinestalde med drænet gulv + spalter (33/67) eller med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv	Godkendelsesvilkår for punktudsugning i slagtesvinestalde	Ammoniakreduktionen afhænger af effekten af den tilsluttede luftrenser. Beregnes efter formlen: $Samlet\ effekt = 0,7 * E - 12$ Lugtreduktionen afhænger af effekten af den tilsluttede luftrenser. Beregnes efter formlen: $Samlet\ effekt = 0,39 * E + 9$	MELT indstilling om optagelse på teknologilisten for punktudsugning i slagtesvinestalde	Optaget på Teknologilisten i 2014 Den tilknyttede luftrenser skal være godkendt og dokumenteret til rensning af punktudsugningsluft.
---	---	--	---	---

Kilde: <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/>

Der er ikke husdyrbrug i nærheden, der skal indregnes kumulation fra.

De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne". For at begrænse lugtindholdet i den bortventilerede luft fra stalde stilles der derfor vilkår om at sikre en god staldhygiejne (vilkår 25). Der er ligeledes stillet vilkår om afhjælpende foranstaltninger, hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener. Afhjælpende foranstaltninger kan for eksempel være hyppigere rengøring af stalde og omkringliggende arealer, etablering af beplantning mm.

Der er etableret overbrusningsanlæg i hele staldanlægget, der sikrer, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. Samtidig kan god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes bl.a. lugtgener.

Med de stillede vilkår forventer Syddjurs Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende til produktionen.

Lugt fra andre kilder

Der kan opstå lugt i forbindelse med omrøring i gyllebeholderen og ved udbringning af gylle. Der er stillet afbødende vilkår til minimering af disse gener.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget – ansøgers redegørelse

Lysgener

Der er lys i staldene efter behov. Der er udendørs lys ved døre og porte. Der er ikke belysning, skygger eller reflekser der generer naboer.

Støvgener

Der kan forekomme støv i forbindelse med:

- Transport på grusvej og pladser
- Fyldning af siloer
- Ventilationsluft
- Foderhåndtering

Genebegrænsende foranstaltninger:

Foder opbevares i tætte siloanlæg.

Siloer, rør og slanger tjekkes jævnlig for utætheder. Langsom kørsel når det støver.

Der forventes ikke væsentlig grad af støvafvigelse til omgivelserne under normal drift.

Støjgener

Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Foderanlæg i foderlade

De fleste støjkilder er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Højtryksrensere: en gang om ugen.

Foderanlæg: Dagligt

Tiltag mod støjkluder

Flere af støjkluderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrensere, foderanlæg og kompressor. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid. Ventilationsanlægget er optimeret og renholdes.

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter. Størstedelen af støjkluderne er placeret i lukkede bygninger og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden. Alt i alt vurderes det, at støjbidraget fra anlægget ikke ændres nævneværdigt som følge af det ansøgte projekt.

Skadedyr

Der holdes orden og ryddeligt.

Gulve er fejlet.

Der er abonnementsaftale vedrørende rottebekæmpelse.

Fluegener:

Husdyrgødningen på anlægget er gylle, der opbevares i gyllebeholdere.

Bekæmpelse af fluer foregår med rovfluer (biologisk bekæmpelse) og/eller kemi. Der laves grundig rengøring af stalde.

Foder opbevares i indendørs siloer.

Transporter

Transport af gylle fra ejendommen forekommer primært i udbringningsperioden marts til maj samt september. Transport sker via adgang til den offentlige vej Sjørupgårdvej. Herunder ses det forventede antal årlige transporter.

	Antal/år	Bemærkninger
Foder	52	-
Afhentning af grise	104	2 gange ugentligt
DAKA	104	2 gange ugentligt
Husdyrgødning	13 dage årligt	Der køres gylle fra morgen til aften
Olie og øvrige hjælpestoffer	52	-

Hovedparten af transporten sker inden for normal arbejdstid.

Rystelser

Ejendommen ligger i god afstand fra naboer, hvorfor det vurderes, at driften af husdyrbruget ikke kan give anledning til gener i form af rystelser.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget – kommunens vurdering

Landmanden pålægges dokumentation for overholdelse af bestemte konkrete vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, og derfor er der stillet vilkår om egenkontrol. De tiltag til egenkontrol og dokumentation af miljøforholdene, som er foreslået i forbindelse med ansøgningen, fremgår under de respektive afsnit i miljøredegørelsen. Syddjurs Kommune kan i nogle af afsnittene i miljøredegørelsen have vurderet, at der er behov for egenkontrol og dokumentation, som ikke fremgår af ansøgningen.

Lys

Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af det beskrevne, at eventuelle lysgener fra virksomheden vil være begrænset. På baggrund af ovenstående forventer Syddjurs Kommune ingen væsentlige problemer med lysforhold. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at gener fra lyset uden for ejendommen kan minimeres.

Støv

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, så støvgener begrænses mest muligt. Dette kan blandt andet gøres ved, at al transport til og fra virksomheden foregår ved hensynsfuld kørsel, og ved at alle aktiviteter på bedriften planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Syddjurs Kommune vurderer hermed, at der ikke vil være væsentlige støvgener fra produktionen, men stiller vilkår til, at såfremt der opleves gener, skal der udarbejdes en handlingsplan til minimering heraf.

Støj

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at husdyrbrugets primære støjklender er ventilationsanlæg. Der forventes et uændret støjbillede fra ejendommen, da der ikke sker ændringer i ansøgt drift. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder). Kommunen vurderer, at der med dette vilkår i tilstrækkeligt omfang er taget hensyn til omgivelserne, så anlægget fastholdes på et acceptabelt støjniveau for normale landbrugsaktiviteter.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Syddjurs Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkår om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens anbefalede niveau. Der er stillet vilkår om, at såfremt Syddjurs Kommune vurderer det nødvendigt, kan der kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler. Støjmålingen kan kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste måling viser, at støjvilkårene ikke overholdes. Støjgrænserne vedrører de stationære støjklender.

Transport

I overensstemmelse med ansøgningens beskrivelse af transport og stillede vilkår vil størstedelen af transporterne ske indenfor normal arbejdstid og i udbringningsperioden. Syddjurs Kommune vurderer, at transport, med de stillede vilkår, ikke vil medføre væsentlige øgede gener.

Vurdering af ind- og udkørselsforhold

Til- og frakørsel vil fortsat ske via ejendommens eksisterende ind- og udkørsel ved Sjørupgårdvej. Ind-/udkørsel til anlægget vurderes at være hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer og trafik hensyn.

Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise mv.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det er oplyst, at der holdes en høj hygiejnestandard på udenomsarealer såvel som i staldene, hvilket er med til at holde fluegener nede på et minimum. Hvis der i forbindelse med dyreholdet observeres gener fra skadedyr (rotter med videre), er der sat vilkår om at disse straks skal afhjælpes. Syddjurs Kommune vurderer, at ved overholdelse af disse vilkår, vil den ansøgte produktion ikke medføre væsentlige problemer med fluer eller andre skadedyr. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelse som maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø.

Der har været foretaget undersøgelser af lavfrekvent støj/vibrationer i området omkring Sjørupgårdvej 9 i perioden 2020-2023. Syddjurs Kommune har foretaget besigtigelser og fået udført en akkrediteret støjmåling som viste, at den lavfrekvente støj var maksimalt 5 dB(A) og derfor overholdes Miljøstyrelsens grænse for lavfrekvent støj på 20 dB(A)¹. Svinebruget på Sjørupgårdvej 9 er ligeledes i samme forbindelse undersøgt for støjkluder, der kunne have betydning specielt for lavfrekvent støj. Der er ikke identificeret kilder med udpræget lavfrekvent indhold.

Der forventes ikke at komme flere vibrationsgener i ansøgt drift.

Såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført vibrationsmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

---

¹ <https://mst.dk/luft-stoej/stoej/stoejgraenser/lavfrekvent-stoej-infralyd-og-vibrationer/>

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

26. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, rystelser, transport eller lignende
27. Der skal af hensyn til minimering af risikoen for skadedyr, til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer.
28. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
29. Det skal sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene, herunder at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.
30. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
31. Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

Periode	Tidsrum	Værdi	Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften – alle dage	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat – alle dage	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time
Spidsværdi nat	kl. 22.00 -07.00	55 dB(A)	-

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" .

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

32. Målinger eller beregninger til kontrol af, at ovenstående støjvilkår er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger.
33. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Affaldsproduktion og brugen af naturressourcer – ansøgers redegørelse

Affaldshåndtering

Animalsk affald:

Bortskaffelse: Der er afhentning efter behov, afhængig af dyretype og udetemperatur. Leveres til autoriseret destruktionsanstalt (DAKA).

Udlevering: Døde dyr opbevares under beskyttelseskappe.

Veterinært affald:

Omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte sprøjter og kanyler.

Medicinrester, kanyler og tomme medicinflasker afleveres til kommunal modtagestation eller dyrlæge.

Fast, ufarligt affald:

Husholdningsaffald afhentes af dagrenovation. Glas, herunder tomme medicinflasker afleveres på kommunal genbrugsplads. Pap, papir og erhvervsmæssigt småt brændbart affald, fx plastik, træaffald og skyllede pesticiddunke afleveres på genbrugsplads.

Kemisk emballageaffald:

Stammer hovedsageligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/ansøgte ordninger.

Olie- og kemikalieaffald:

Spildolie opbevares i 200 l tromle i maskinhus

Andet kemikalieaffald

Malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/ansøgte ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Andet farligt affald:

Lysstofrør, lavenergi-pærer, batterier afleveres på kommunal modtagestation.

Ressourceforbrug

Energiforbrug

Det forventede elforbrug i den eksisterende drift for stalde og dertilhørende aktiviteter samt beregnet elforbrug for ansøgte drift er angivet som kWh i nedenstående tabel:

(normalt)	kwh
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	250.000 kWh

Elforbruget i svinestalde går primært til ventilation, belysning og drift af teknisk udstyr.

Vandforbrug

Der anvendes drikkekar i stedet for ventiler. Derved reduceres vandforbruget.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget registreres. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Der forventes et årligt vandforbrug på 14.000 m³.

Den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene, som der ikke spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Det tilstræbes at minimere spild ved anvendelse af drikkekar i stedet for ventiler.

Affaldsproduktion og brugen af naturressourcer – kommunens vurdering

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold hertil skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Affaldshåndtering

Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold. Endvidere skal det kommunale affaldsregulativ overholdes.

Animalsk affald:

Der er ikke i miljøgodkendelsen fastsat særlige vilkår til håndtering af døde produktionsdyr, da både håndtering og opbevaring heraf, er reguleret i en særskilt bekendtgørelse. Det vurderes, at der ikke er særlige omstændigheder der giver grund til at antage, at den generelle regulering i forhold til det konkrete husdyrbrug ikke er tilstrækkelig.

Der gøres opmærksom på, at der skal foreligge kvitteringer på aflevering af de forskellige typer af affald. Kommunen anbefaler, at ansøger henvender sig til affaldskonsulent med henblik på at få gratis råd om affaldshåndtering.

Kommunen vurderer, at bedriftens affald kan håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ samt, at såfremt døde dyr opbevares og afhentes i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning, vil opbevaring af døde dyr ikke give anledning til uhygiejniske forhold. Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at risikoen for forurening fra oplag og håndtering af affald er reduceret til et acceptabelt niveau. Der stilles derfor ikke vilkår om en øget registrering af affaldsproduktionen.

Energiforbrug

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. På baggrund af dette stilles der vilkår om halvårlig kontrol af el-forbruget. Aflæsning af el kan eventuelt ske ved at få tilsendt tal fra elselskab. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og som fremlægges tilsynsmyndigheden.

Vandforbrug

Vandforbruget er beregnet ud fra normal. For at mindske den negative indvirkning på miljøet er det vigtigt at holde vandforbruget på et minimum, hvilket kan gøres ved følgende tiltag:

- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- Detektering og reparation af lækager.

På baggrund af dette, stilles der vilkår om, at vandmåleren aflæses halvårligt. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og fremlægges for tilsynsmyndigheden.

For at overholde den beregnede emission fra staldene, er det vigtigt at rengøre produktionsarealerne med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hvert hold.

Olieforbrug og håndtering

Eventuelle olietanke skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til påfyldning og tankning, således at der ikke er risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand. Derfor stilles der vilkår til placeringen af olietanke.

Det er kommunens vurdering, at der er tilstrækkeligt redegjort for forbrug af energi og vand, og at de beskrevne mængder er realistiske og svarende til, hvad man kan forvente, for et husdyrhold af den beskrevne størrelse og sammensætning.

Miljøledelse

For IE-brug er der krav om at der udarbejdes et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at miljøledelsessystemet gennemføres og overholdes, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Det er kommunens vurdering, at såfremt husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til IE-brug overholdes, og suppleres med de i denne miljøgodkendelse stillede vilkår, så foreligger der tilstrækkelige oplysninger og dokumentation til sikring af minimering af affaldsproduktion og brug af naturressourcer.

Vilkår til affaldsproduktion, energi- og vandforbrug:

34. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
35. Der skal føres halvårlig kontrol med el-forbrug. Noteres i driftsjournal.
36. Der skal føres halvårlig kontrol med vandforbrug. Noteres i driftsjournal.

Jord, grundvand og overfladevand – ansøgers redegørelse

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Der kan forekomme gylleudslip ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

Der er ryddet op, hvor der arbejdes.

Medarbejdere får god instruktion.

Bygninger og maskiner vedligeholdes.

Der er gode adgangs- og transportveje.

Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges

Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.

Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der udgår ikke markdrift fra ejendommen.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

Forurening af vandmiljø.

Spildevand herunder tagvand

Vaskevand fra stalde indgår i gyllemængden, og ledes til gyllebeholder. Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Jord, grundvand og overfladevand – kommunens redegørelse

Syddjurs Kommune vurderer, at risikoen for driftsforstyrrelser og uheld, som vil forårsage væsentlig forurening af miljøet, kan begrænses ved at lave planer for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse som beskrevet under tidligere afsnit, samt ved grundig oplæring af personale samt udarbejdelse af en beredskabsplan til, hvis uheldet skulle være ude. Reglerne herfor er for så vidt angår IE-brug i vidt omfang lovbestemt og beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Risici og håndtering

Beredskabsplan

Der skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal foreligge, inden miljøgodkendelsen tages i brug.

Udarbejdelse af en beredskabsplan gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres. En beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og eventuelt ansatte, såfremt der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store hændelser som f.eks. brand, hærværk o.l.

Af beredskabsplanen skal fremgå, at akut forurening som følge af driftsuheld eller andet straks skal anmeldes til Alarmcentralen, og efterfølgende skal tilsynsmyndigheden (Syddjurs Kommune) kontaktes. Planen bør ikke kun omfatte de uheld, der kan ske på selve ejendommen, men bør ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med lækage af olietank. Planen skal ajourføres og gennemgås med de ansatte mindst 1 gang årligt, og planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder. Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man har adgang til den. Der stilles derfor krav om, at den skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip), med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen. Herunder anbefales oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan (telefonliste).
- 3) En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).

Endelig anbefales det at der udarbejdes et kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.

Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer

Der er redegjort for husdyrbrugets håndtering af miljøskadelige stoffer, kemikalier, pesticider mv. En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med tankning af diesel. Det skal derfor sikres, at overførsler fra eventuelle dieseltanke sker under opsyn, og at der ved opstilling af tanke gøres overvejelser omkring potentielle tilløb til afløb eller sårbare recipienter. Der stilles vilkår hertil.

Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag, med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget fra farlige stoffer og blandinger².

Spildevand, herunder tagvand

Idet spildevand fra rengøring af stalde og lignende ledes til gyllebeholder, vurderer Syddjurs Kommune, at spildevand fra stald bortledes miljømæssigt forsvarligt.

Oplæring af personale

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, som skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Vilkår til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

37. Tankning af diesel skal foregå under opsyn. Olietanke må ikke placeres, så der er risiko for tilledning til afløb
38. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der skal således altid være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild.
39. Tagvand fra den nye staldbygning skal nedsives lokalt.
40. Beredskabet skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden.

Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe uheld.
41. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang årligt. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Beredskabsplanens indhold og opbevaringssted skal være kendt af virksomhedens ansatte og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.
42. Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø, skal fremgå af driftsjournalen med tidspunkt mm for eventuelle hændelser.

² Som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (eksplosive stoffer, herunder gasser, giftige stoffer og dampe, miljøfarlige stoffer der udgør risiko for vandmiljøet, samt stoffer, der er farlige for ozonlaget).

Husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) - reduktion af NH₃ – ansøgers redegørelse

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT- byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

BAT-niveauet er beskrevet i husdyrgodkendelse.dk. For alle stalde undtagen stald "I" og de nye afsnit i stald "G" og stald "A", er forudsætningen for BAT-kravet "Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse. Forudsætningen for stald "I" og de nye afsnit i stald "A" og "G" er "Ny stald". Der er installeret luftrensning i stald H.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^C
D	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
A	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
A	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,40
A	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,87	1,20
F	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,40
F	Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,43 ^b	2,30
C	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
G	Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
G	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
G	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,87	1,20
E	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,40
H	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
B	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
I	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,87	1,20

Af hensyn til overholdelse af lugtkravene, blev der i den tidligere meddelte § 12 godkendelse implementeret en teknologi i stald "H", der samtidig med at reducere lugtgener, også resulterede i en reduktion af ammoniak fra stalden. Ved fastsættelse af BAT skete der en "overopfyldelse" af BAT-kravet til ammoniakemission fra Stald H: Ammoniakemissionen fra stald "H" blev låst på 1115 kg/år selvom BAT-kravet for stalden var på 1717 kg/år. Teknologien, der blev anvendt, blev dengang angivet til at kunne reducere ammoniak med 50 %. Der er derfor ansøgt om, at der fortsat er krav om en reduktion på 50 % i stald H, hvor der ikke sker ændringer.

Ansøgningsystemet beregner et samlet BAT-niveau for anlægget på 4777 kg, hvoraf de 1454 er BAT-emission fra stald H. Der er søgt om et BAT-krav på 4859. Det samlede vejledende ammoniaktab fra ejendommen ved anvendelse af BAT er 5638 kg/N. Ammoniakfordampningen fra anlægget i forbindelse med projektet er beregnet til 5638 kg i ansøgt drift, og den vejledende emissionsgrænseværdi er derfor overholdt.

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning:

Der er luftrensning i den ene slagtesvinestald.

Alternative teknologier:

Da ejendommen opfylder det fastsatte krav til ammoniak, er yderligere teknologier fravalgt.

Husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) - reduktion af NH₃ – kommunens vurdering

I det ansøgte projekt, er ammoniakemissionen fra staldene på 4855 kg N/år. Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

BAT sikrer, at den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne minimeres, hvorfor BAT også skal anvendes i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger vil være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derfor skal der tages stilling til fravalg af BAT ud fra proportionalitetsprincippet.

Husdyrbrugets ammoniakemission skal svare til niveauet ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for den pågældende dyretype / staldsystemet. Kravet betyder, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift (proportionalitetsprincippet).

Ammoniakemissionen beregnes for hvert staldafsnit for sig. Beregningen foretages ved at gange produktionsarealets størrelse i m² med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3A, tabel 1). Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, mens kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet klassificeres som nyt eller eksisterende.

Der er ansøgt om et reduceret BAT-krav for Stald H. Der sker ingen ændringer i denne stald i forbindelse med denne ansøgning. Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen at:

"Ved ansøgninger om godkendelse eller tilladelse skal kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år fra staldafsnittet og gødningsopbevaringsanlæg genberegnes. Beregningen foretages ud fra de emissionsfaktorer i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år i tabel 1, henholdsvis kg NH₃-N pr. m² overfladeareal eller grundareal pr. år, jf. tabel 2 og 3, som er gældende på tidspunktet for den aktuelle afgørelse, og de vilkår om virkemidler og miljøteknologi, der er fastsat for det pågældende staldafsnit eller gødningsopbevaringsanlæg i en gældende godkendelse eller tilladelse."

Der blev i 2016 stillet krav om en ammoniakreduktion på 50 % i stald H, og der søges om en videreførelse af dette.

Efter de nuværende beregningsmetoder er emissionen fra stalde med 25-49 % fast gulv på 1,9 kg/m², dvs. for stald H beregnes en emission på 1,9*1041=1978 kg/år. BAT-kravet for stalden er i ansøgningssystemet beregnet til 1454 kg/år.

Den teknologi, der er i stalden, giver ifølge teknologilisten (dd) en reduktion på 55%, dvs. der kan med den anvendte teknologi beregnes en emission fra stalden på (1978*0,45=) 890 kg. Den reducerede emission er i vidt omfang en følge af teknologi, der er begrundet i lugtreduktionskrav.

Videreføres kravet fra 2016 om 50% reduktion, beregnes en emission på stalden på $(1978 \cdot 0,5 =) 989$ kg, dvs. 99 kg mere. Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at der kan sættes et lempeligere BAT-niveau for anlægget på de 99 kg. Selv med et lempet BAT-krav, er emissionen fra den pågældende stald under BAT som det blev beregnet i 2016 (1717) og som det er kravet i dag (1454), og der sker ingen ændringer i stalden. Der henvises i øvrigt til vejledning fra Miljøstyrelsen³.

Der er ud fra ovenstående accepteret et indtastet BAT-niveau på 4859 kg NH₃N/år fra det samlede anlæg.

Med baggrund i redegørelsen fremsendt af ansøger, finder Syddjurs Kommune det ikke proportionelt at kræve anvendelse af yderligere staldteknologi end det beskrevet i de eksisterende anlæg. Syddjurs Kommune finder således ikke anledning til at skærpe i forhold til Miljøstyrelsens vejledning om proportionalitet.

Syddjurs Kommune stiller vilkår til de teknikker, der er en forudsætning for opnåelsen af emissionsniveauet. I det ansøgte projekt, har ansøger ikke valgt at anvende ammoniakreducerende teknologi ud over den valgte gulvtype.

For at det valgte staldsystem skal kunne opretholde den beregnede ammoniakfordampning, kræves det, at gulve og stier renholdes løbende, hvilket der er stillet vilkår til i 2018. Syddjurs Kommune vurderer, at anlægget som beskrevet og med de gældende vilkår forebygger og begrænser forureningen mest muligt, under betragtning af proportionalitetsprincippet.

Vilkår til ammoniakreducerende virkemidler, for husdyrbruget med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år:

Der er sat vilkår til:

Indretning og drift herunder luftrensning (vilkår 4-16)

Overdækning af gyllebeholder (vilkår 17-20)

Rengøring (vilkår 25)

³ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/bat/bat-og-lugt-miljoevurdering-af-hoejere-ammoniakpaavirkning-end-den-valgte-teknologi-afstedkommer/>

Grænseoverskridende virkninger – ansøgers redegørelse

Det er vurderet at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande.

Grænseoverskridende virkninger – kommunens vurdering

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil medføre nogen grænseoverskridende virkninger pga. den lange afstand til nærmeste landegrænse.

Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør – ansøgers redegørelse

Ved husdyrholdets ophør foretages følgende:

- Gyllebeholdere, fortank og gyllekanaler tømmes og rengøres
- Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres
- Staldafsnit tømmes og rengøres
- Halmstakke fjernes
- Olietanke tømmes
- Døde dyr fjernes
- Kemikalier/medicin bortskaffes efter Kommunens affaldsregulativ
- Omkringliggende arealer vedligeholdes
- Rotter, mus og fluer bekæmpes

Endeligt indsendes indenfor 4 uger efter ophør en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør – kommunens vurdering

Kommunen skal fastsætte krav om, at der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Syddjurs Kommune vurderer, at den største forureningsfare ved ophør af husdyrbruget vil stamme fra staldanlæg og opbevaringsanlæg for husdyrgødning.

Udover at alt affald skal afskaffes i overensstemmelse med affaldsbekendtgørelsen, skal bedriften som minimum sørge for at staldanlæg og opbevaringsanlæg renses og tømmes for husdyrgødning, ved husdyrbrugets ophør. Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at de beskrevne tiltag og de stillede vilkår vedr. bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og til at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder varetagelse af landskabelige hensyn.

Vilkår i forbindelse med husdyrbrugets ophør

43. Ved ophør af driften skal virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. Der skal som minimum udføres følgende:
- Stalde, gyllebeholdere, fortanke, rørsystemer, gyllekanaler/kummer mv. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Gylletankene skal fjernes, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Husdyrbrugets valg af BAT – ansøgers redegørelse

Der er redegjort for valg af BAT i den fremsendte miljøkonsekvensrapport – se bilag 5.

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig bl.a. om områder som træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion, samt anvendelse af husdyrgødning og handels- gødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner, have en beredskabsplan samt et miljøledelsessystem, der opfylder betingelser i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 42, stk. 2.

Medarbejderne instrueres omkring:

Dyrenes sundhed og velfærd. Der er sundhedsaftale med en dyrlæge.

Foder og hygiejne

Medicinanvendelse

Affaldshåndtering

Anvendelse af rengøringsmidler

Betjening, vedligehold og kontrol af udstyr: drikkevand, foder, ventilation, gylleanlæg.

Eksempler: Daglig kontrol af ventilation. Drikkevandsanlæg kontrolleres daglig og evt. utætheder reparerer hurtigt.

Overvågning af vand og strømforbrug

Logbog over flydelag

Øvrigt management:

Driftsansvarlige og ansatte deltager løbende i ERFA og /eller udviklingsmøder.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via årlige opgørelser fra leverandører.

Der udarbejdes gødningsregnskab og redegøres for udbringning af handels- og husdyrgødning.

Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan.

Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen reparerer og vedligeholdes efter behov.

Området omkring ejendommen holdes ryddeligt og rent.

Området omkring siloer og foderanlæg rengøres jævnligt, for at undgå uhygiejniske forhold.

Udbringning af gylle foregår primært i dagtimerne og ikke på søn- og helligdage

Arbejdsplanlægning:

De faste opgaver er inddelt i daglige-ugentlige-månedlige-årige opgaver.

Udenomsarealer:

Der holdes ryddeligt på pladser og veje.

Staldhygiejne:

Sundhed og trivsel er vigtigt for en god økonomi og lav emission af lugt, NH₃, fosfor og kvælstof. Derfor er der fokus på rengøring og desinficering i staldafsnittene, rengøring, antal grise i stierne, god ventilation m.v.

Foder og fodring

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Det er blandt andet BAT at reducere indhold af protein (N) og fosfor i foderet.

Foder optimeres i overensstemmelse med nyeste viden om optimeret næringsstofindhold
Anerkendte regler for smittebeskyttelse og sundhedsstyring følges

Vand- og energiforbrug

Det er BAT at registre og minimere vandforbrug. Vandforbruget kan f.eks. minimeres ved opsporing og reparation af lækager, ved rengøring med højtryksrensere og ved vedligeholdelse af installationer.

Følgende forholdsregler er taget for vandforbruget på husdyrbruget:

Dyrene drikker af drikkekopper eller ventiler placeret i krybben. Dette reducerer vandspild.

Staldene sættes i blød inden vask.

Vandinstallationerne kontrolleres dagligt.

Småreparationer udføres med det samme eller der tilkaldes service.

Drikkenipler er monteret over fodertrug eller der anvendes drikkekopper.

Drikkeventiler er af vandbesparende type.

Drikkeventiler kontrolleres jævnligt og udskiftet, hvis de er defekte

Vandsystemet er et lukket system, der gør det muligt konstant at holde et lavt vandtryk

Det er ligeledes BAT at registre og minimere energiforbrug. Energiforbruget kan minimeres gennem løbende energitjek, installation af energibesparende belysning og justering og vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Følgende forholdsregler er taget for energiforbruget på husdyrbruget:

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer, sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer - Eksempelvis LED-belysning

Ved renovering af ventilationsanlæg, når det bliver påkrævet, vælges anlæg med det mest energioekonomiske udstyr.

Besparende teknologier indføres ved renovering og reparation af anlægget

Kornblæser (el) og fyringsolie til nedtørring anvendes kun i nødvendigt omfang

Ventilationsanlæg i svinestaldene er frekvensstyrede efter lufttemperatur og -fugtighed

Ventilationsanlæg er tilkoblet alarmanlæg, der viderestiller til driftsansvarlige

Uhensigtsmæssig drift korrigeres umiddelbart

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning af gødning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag samt omrøring umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringslagre minimeres.

Følgende forholdsregler er taget for gylleopbevaring og -udbringning på husdyrbruget:

Husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere med flydelag/teltoverdækning. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn

Gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand kontrolleres jævnligt

Lovpligtig 10-års beholderkontrol overholdes

Udbringning af gylle foregår i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Udbringning afpasses afgrødernes behov

Udbringning undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb

Staldsystemer

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT- byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Der er installeret luftrensning i stald H. BAT-niveauet er beskrevet i husdyrgodkendelse.dk

Samlet set vurderes det, at der anvendes BAT i det omfang, der er påkrævet.

Husdyrbrugets valg af BAT – kommunens vurdering

Ved godkendelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med produktion der overstiger en af stipladsgrænserne i § 16a, skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25 stk. 1. Kommunen er således forpligtet til at sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening fra det ansøgte projekt ved anvendelse af BAT. Kommunalbestyrelsen skal derfor fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 2, samt husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 41, stk. 1, nr. 2.

Særligt for IE-husdyrbrug

For IE-brug gælder desuden et krav om, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik på andre områder end ammoniakudledningen. F.eks. i forhold til energieffektivitet (reduktion af råvarer, energi, vand, management jf. bilag 1C, 2), og i henhold til de gældende BAT-konklusioner og BAT-referencedokumenter samt andre gældende kriterier for fastlæggelse af den bedste tilgængelige teknik (jf. Bilag 5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Miljø- og ressourcestyling bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed. I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Der er redegjort for de forskellige teknikker, teknologier og tiltag som er omfattet af begrebet BAT samt valg og fravalg heraf i ansøgers fremsendte miljøkonsekvensrapport. Den fremsendte redegørelse er holdt op imod de seneste BAT-konklusioner, og Syddjurs Kommune vurderer på denne baggrund og blandt andet ud fra nedennævnte tiltag, at bedriften lever op til BAT:

1.1. Miljøledelsessystemer

Det er lovpligtigt for IE-virksomheder at have et miljøledelsessystem.

1.2. Godt landmandskab

- *Korrekt placering af anlægget/husdyrbruget og aktiviteterne*
- *Uddannelse og oplæring af personale,*

- Udarbejdelse af en beredskabsplan
- Regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse
- Opbevaring af døde dyr

1.3 Ernæringsmæssig styring (kvælstof og fosfor)

1.4. Effektiv vandudnyttelse

- Registrering af vandforbruget
- Opsporing og udbedring af lækager
- Højtryksrens til rengøring
- Valg og anvendelse af udstyr, der passer til den pågældende dyrekategori samtidig med at der sikres adgang til vand (ad libitum).
- Kontrol af udstyret til drikkevand.

1.5. Emissioner fra spildevand

Det er BAT at reducere produktionen af spildevand ved at anvende en kombination af nedenstående teknikker.

- Minimering af vandforbruget

For at reducere emissioner til vand fra spildevand er det BAT at anvende Opsamle spildevand og udbringe (let forurenede) spildevand...

1.6 Effektiv energiudnyttelse

- Højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer.
- Optimering og optimeret styring af varme-, køle- og ventilationssystemer, især via luftrensningssystemer.
- Anvendelse af energieffektiv belysning.

1.11 Emissioner fra opbevaring af gylle

For at reducere ammoniakemissionerne til luft fra en gyllebeholder er det BAT at anvende en kombination af nedenstående teknikker.

- Hensigtsmæssig konstruktion og drift af gyllebeholderen ved anvendelse af en kombination af følgende teknikker: Minimering af omrøringen af gylle.
- Tildækning af gyllebeholderen.

For at forebygge emissioner til jord og vand fra gylleopsamling, fra rørsystemer og fra en gyllebeholder og/eller en gyllelagune er det BAT at anvende en kombination af nedenstående teknikker.

- Anvendelse af beholdere, der kan modstå mekaniske, kemiske og termiske påvirkninger.
- Valg af opbevaringsfacilitet med tilstrækkelig kapacitet til at opbevare gyllen i perioder, hvor udbringning ikke er mulig.
- Konstruer lækagesikre faciliteter og lækagesikkert udstyr til opsamling og overførsel af gylle (f.eks. gødningskummer, kanaler, afløb og pumpestationer).
- Kontrol af beholdernes strukturelle integritet mindst én gang om året.

1.6. Udbringning af husdyrgødning

Overholdt ved udbringning i overensstemmelse med reglerne

1.12 Monitering af emissioner og procesparametre

Der udarbejdes gødningsregnskab

Det er BAT at monitere ammoniak-, støv- og/eller lugtemissionerne fra hver stald, der er udstyret med et luftrensningssystem, ved at anvende alle de følgende teknikker med mindst den hyppighed, der er angivet nedenfor.

- Kontrol af luftrensningssystemets ydeevne ved måling af ammoniak, lugt og/eller støv under praktiske driftsforhold, i henhold til en foreskrevet måleprotokol og efter metoder, som gør brug af EN-standarderne, eller efter andre metoder (ISO, nationale eller internationale), der sikrer data af tilsvarende videnskabelig kvalitet. Én gang!
- Kontrol af, at luftrensningssystemet fungerer effektivt (f.eks. ved kontinuerlig registrering af operationelle parametre eller ved brug af alarmsystemer). Dagligt!

Det er BAT at monitere følgende procesparametre mindst en gang om året.

- Vandforbrug.

- b. Elektrisk energiforbrug.
- c. Brændstofforbrug.
- d. Antallet af indgående og udgående dyr, herunder fødsler og dødsfald, hvor dette er relevant.
- e. Foderforbrug.
- f. Gødningsproduktion.

2.1. Ammoniakemissioner fra svinestalde

- o Overholder BAT-niveaut

Samlet konklusion under iagttagelse af kriterierne i bilag 5

På baggrund af ovenstående, vurderer Syddjurs Kommune at husdyrbruget lever op til principperne om anvendelse af BAT i forhold til valg af teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission, råvarer, ressourceforbrug og management m.v.

Miljøstyrelsen kom i maj 2017 med en udmelding om, at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indretning deraf.

Generelt vurderer Syddjurs Kommune at ansøger er opmærksom på, at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt mulighed for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige ligesom det vurderes, om der kan være mulighed for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Syddjurs Kommune vurderer således sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene i denne miljøgodkendelse i kombination med de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT med hensyn til staldteknologi, foder, forbrug af vand og energi, opbevaring/udbringning af husdyrgødning samt management.

Alternative løsninger og 0-alternativet

Ansøgers redegørelse for 0-alternativet

Nul-alternativet for det planlagte projekt er at fortsætte den nuværende produktion på ejendommen af søer, smågrise og slagtesvin. Den ansøgte løsning er begrundet i mulighed for en mere fleksibel drift på ejendommen.

Ikke-teknisk resumé af undersøgte alternativer til teknologi mv. – ansøgers redegørelse

Da ejendommen opfylder det fastsatte krav til ammoniak, er yderligere teknologier fravalgt. Alternativer til det ansøgte har ikke været vurderet, idet man udelukkende ønsker at udnytte den eksisterende ramme i allerede eksisterende bygninger mest optimalt med en mindre udvidelse af anlægget. Forudsætningerne for det ansøgte er at skabe en rentabel produktion, og man kan ved denne tilpasning forbedre staldudnyttelsen på ejendommen væsentligt.

Kommunens vurdering af 0-alternativet

Syddjurs Kommune er enig i, at den ansøgte, mere fleksible, drift, er en fremtidssikring af bedriftens produktion i forhold til 0-alternativet. Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er endvidere Syddjurs Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0- alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.. Der vurderes ikke at være andre relevante alternativer til det fremlagte projekt.

Ikke-teknisk resumé af undersøgte alternativer til teknologi mv. – kommunens vurdering

Der henvises til ansøgers miljøkonsekvensrapport. Kommunen vurderer, at det ikke er proportionelt at påbyde yderligere teknologi end ansøgt, da BAT-niveauet er overholdt.

MILJØKONSEKVENSVURDERING

Miljøkonsekvensrapporten indgår som en del af processen for ansøgninger om godkendelse og tilladelse omfattet af VVM-direktivets krav om miljøkonsekvensvurdering. Denne omfatter også krav til kommunalbestyrelsens høringer og sagsbehandling i øvrigt, som er indeholdt i reglerne i denne bekendtgørelse samt husdyrbruglovens kapitel 6.

Konsulenten har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport til husdyrbruget på Sjørupgårdvej 9, 8581 Nimtofte. Miljøkonsekvensrapporten er lavet af Rikke Skyum, Djursland Landboforening og kan ses i bilag 5.

Miljøkonsekvensrapporten skal ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 pkt. D mindst omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
  - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
  - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
  - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
  - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. D, nr. 1, og tillige pkt. C, nr. 1, når det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Syddjurs Kommune vurderer, at indholdet i den udarbejdede rapport er i overensstemmelse med Kommunens vurdering i den indeværende miljøgodkendelse, Det er hermed kommunens opfattelse, at det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger er beskrevet, påvist og vurderet tilstrækkeligt i forhold til:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2- natur samt bilag IV- arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter A-D.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer.

SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

Syddjurs Kommune vurderer sammenfattende på baggrund af den miljøtekniske redegørelse og vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen fra husdyrbruget ved anvendelse af den bedste tænkelige teknik for ammoniak, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i nærværende miljøgodkendelse.

Jf. Habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 5, pkt. 2, jf. dennes § 6, skal der foretages en vurdering af, om en tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16a eller § 16b kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Grundet den store afstand, ikke står i hydrologisk forbindelse med et Natura 2000-område, vurderes der ikke at være en risiko for påvirkning af Natura 2000-områder som følge af det ansøgte.

Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne.

HØRING OG OFFENTLIGGØRELSE

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 65 stk. 5 skal ansøgningsmateriale samt godkendelsen offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom. Orienteringen om at Syddjurs Kommune havde modtaget en ansøgning vedr. produktionen på Sjørupgårdvej 9, blev forannonceret på Syddjurs Kommunes høringsportal i perioden 8. maj - 22. maj 2023. Der indkom ingen henvendelser under forannonceringen.

Udkastet til denne miljøgodkendelse blev sendt i høring hos parter i sagen, herunder ansøger selv og organisationer, der har anmodet herom. Der var frist for afgivelse af bemærkninger på 30 dage, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 66 stk. 1.

Der indkom et høringssvar i høringsperioden, som vedrørte rystelser/vibrationer samt vandforbrug til luftrens.

Forvaltningen har, på baggrund af den indkomne bemærkning, i afgørelsen modificeret formuleringen fra høringsudkastet vedrørende rystelser, da der i området har været foretaget undersøgelser for lavfrekvent støj/vibrationer. Se side 35. Den lettere ændrede ordlyd vurderes ikke at ændre udkastet i et omfang der foranlediger fornyet høring.

Bemærkningen vedrørende vandforbrug angik luftrenserens forbrug heraf. Hertil kan kommunen bemærke, at der er tale om en teknologi der er godkendt af Miljøstyrelsen.

KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING

Godkendelsen er truffet i henhold til Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug (med senere ændringer) og kan i medfør af § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Godkendelsen er offentliggjort på Syddjurs Kommunes høringsportal den 26.7.2023. Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrbrugloven, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet indenfor 4 uger efter afgørelsens offentliggørelse, dvs. **senest den 23.8.2023**

En eventuel klage over denne afgørelse har i udgangspunktet ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i husdyrbrugloven. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ved sin behandling stadfæste, ændre eller ophæve godkendelsen.

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen, som kan findes via et link på Nævnenes Hus hjemmeside, www.naevneneshus.dk, eller direkte på www.borger.dk eller www.virk.dk. Der skal logges på, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Syddjurs Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af Deres klage, at der indbetales et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er for virksomheder og organisationer fastsat til 1.800 kr. og for privatpersoner er klagegebyret fastsat til 900 kr. som indbetales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) Klageren får helt eller delvis medhold i sagen, eller
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du grundet særlige omstændigheder ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Syddjurs Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. For yderligere information se: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Nærmere vejledning omkring brug af Klageportalen findes på Nævnenes Hus hjemmeside, www.naevneneshus.dk, og på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen dvs. naboer og klageberettigede personer, organisationer og myndigheder i forskelligt omfang. Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrbruglovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Følgende er underrettet om afgørelsen:

- Sagens parter (bilag 1)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø, dnsyddjurs-sager@DN.dk
- Miljøministeriet, Departementet, Slotsholmsgade 12, 1216 København K, mim@mim.dk
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Departementet, Slotsholmsgade 12, 1216 København K, fvm@fvm.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4b, 2200 Kbh. N, husdyr@ecocouncil.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed; Enhed for Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV, trnord@stps.dk
- Danmarks Sportsfiskeriforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalgruppe Syddjurs v. Joy Klein, Kirkevænget 2, 8410 Rønde, syddjurs@dof.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org

Afgørelsen kan endvidere ses på Syddjurs Kommunes hjemmeside www.syddjurs.dk

LOVGRUNDLAG

- Husdyrbrugloven: Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov. nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer).
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 443 af 26. april 2023).
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (bek. nr. 2243 af 29. november 2021) med senere ændringer.
- Miljøstyrelsens digitale Wiki-vejledning (Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug) på www.mst.dk.
- Museumsloven: Nr. 473 af 7.6.2001, med senere ændringer.
- Naturbeskyttelsesloven: Lov om naturbeskyttelse (nr. 9 af 3.1.1992) med senere ændringer.
- Habitatbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Bek. Nr. 2091 af 12. november 2021)
- Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.
- Kommuneplan for Syddjurs Kommune 2020.
- Syddjurs Kommunes Naturkvalitetsplan.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

BILAG 1: Parter og høringsberettigede

Ejer:

Sjørupfarm Aps

CVR: 41735651

Sjørupgårdvej 9

8581 Nimtofte

Ansøger:

Ejer v. Adam Bielefeldt Schous

Sjørupgårdvej 9

8581 Nimtofte

Ejere / beboere inden for konsekvensradius på 917 meter:

Andre parter (pga. landskab, kørsel etc.)

Der er ikke vurderet af være yderligere parter i sagen

BILAG 2: Situationsplan (kortet er ikke målfast)

BILAG 3b: Opgørelse af produktionsarealer

Produktionsareal										
Nr		Lokation	Antal stier	Længde	bredde	areal	staldtype			teknologi
A	Slagtesvin	LOK 700	12	4,1	2,8	138	delv sp, min 50 % fast gulv			Linespil
	DRST	LOK 801-805+813-818	10	4,1	4	164	Løsg, delv sp			Linespil
	DRST	LOK 806-812+820+830	9	4,1	4,6	170	Løsg, delv sp			Linespil
sum						334				
B	Farestald	LOK 100	40	2,58	1,6	165	Søer, bokse, delv sp, bygget i 2017			
C	Farestald	LOK 100	130	2,58	1,6	537	Søer, bokse, delv sp			
D	Smågrise	LOK 200	66	4,15	2,6	712	to-klima delv sp			
E	Slagtesvin	LOK 300	18	4,22	2,35	179	Delv spaltegulv, min 50 % fast gulv, bygget i 2017			Hyppig udslusn
F	Slagtesvin	LOK 300	36	4,22	2,35	357	Delv spaltegulv, min 50 % fast gulv			Hyppig udslusn
			12	4,22	2,35	119	slagtesvin eller drægtige søer ,delv sp. Min 50 % fast gulv			
G	DRST	LOK 505-513	9	2,5	1,7	38	Søer, drægtige, delv spaltegulv			
	LBST	LOK 501-504	94	2,3	0,7	151	Søer, ind opstald, delv spaltegulv (løbeafd)			
	DRST	LOK 601-609	9			457	Søer drægtige delv spaltegulv, løsg (forsk stistr.)			
sum						495				
H	Slagtesvin	LOK 400	94	5,15	2,15	1041	delv spaltegulv, min 25 % fast gulv			Luftrenser
I	DRST	LOK 610	1	7,1	4,4	31	dr. Delv sp			
		LOK 611	1	10,35	3,5	36	dr. Delv sp			
		LOK 612	1	11,65	3,6	42	dr. Delv sp			
sum						109				

BILAG 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område H43

Oversigt over Habitatområdernes udpegningsgrundlag februar 2022

([opdateret UPG for habitatområder 2022-01-05 - endelig_afrii.xlsx \(mst.dk\)](#))

H43 Eldrup Skov og søer og moser i Løvenholm Skov

Kode	Udpegningsgrundlag
3160	Brunvandet sø
4030	Tør hede
7110	Højmose*
7120	Nedbrudt højmose
7140	Hængesæk
9110	Bøg på mor
9120	Bøg på mor med kristtorn
9190	Stilkeke-krat
91D0	Skovbevokset tørvemose*
91E0	Elle- og askeskov*

Miljøkonsekvensrapport for husdyrbruget

**Sjørupgårdvej 9
8581 Nimtofte**

22/3 2023

Miljøkonsekvensrapport

Efter hver overskrift eller underoverskrift er angivet, hvilket punkt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag oplysningerne er afgivet efter.

Ikke-teknisk resumé (C3, D1, D2 og D3)

Sjørup Farm ApS ansøger Syddjurs kommune om en ændring af svineproduktionen på ejendommen Sjørupgårdvej 9, 8581 Nimtofte.

Da ejendommens ammoniakemission overstiger 3500 kg N/år søges der efter §16a. Ejendommen er et IE-brug.

Ejendommens nuværende godkendelse er en produktion af 485 søer, 10.900 smågrise og 10.900 slagtesvin.

Ansøger ønsker en ny godkendelse efter §16a, som giver mulighed for mere fleksibilitet i staldene.

Der foretages ikke bygningsmæssige ændringer på ejendommen.

Lugt:

Det ansøgte projekt opfylder krav til lugt til nabobebyggelser. Der er en let reduceret lugtemission, da stald A fremover primært anvendes til søer i stedet for slagtesvin.

Ammoniak:

Det ansøgte projekt opfylder både BAT-kravene til ammoniakemission og kravene til maksimal deposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder.

For at overholde det vejledende BAT-krav må den samlede årlige ammoniakfordampning fra stald og lager være højst 5.642 kg NH₃-N. Den ansøgte produktion har en emission på 5.638 kg NH₃-N, hvormed BAT er overholdt for den ansøgte produktion.

Nærmeste kategori 1-naturområde (Habitatnatur) har en totalbelastning på 0,0 kg N.

Nærmeste kategori 2-naturområde (overdrev) har en totalbelastning på 0,1 kg N.

Nærmeste kategori 3-naturområde (mose) har en merbelastning på 0,1 kg N i forhold til 8-års drift.

Produktionen overholder således samtlige afskæringskriterier i forhold til ammoniak.

Transport:

Transport af gylle fra ejendommen forekommer primært i udbringningsperioden marts til maj samt september. Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid.

BAT:

Produktionen lever op til kravene og vurderes at leve op til Bedste Anvendelig Teknologi.

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning:

Der er luftrensning i den ene slagtesvinestald.

Alternative teknologier:

Da ejendommen opfylder det fastsatte krav til ammoniak er yderligere teknologier fravalgt.

0-alternativ:

Nul-alternativet for det planlagte projekt er at fortsætte den nuværende produktion på ejendommen af søer, smågrise og slagtesvin.

Den ansøgte løsning er begrundet i mulighed for en mere fleksibel drift på ejendommen.

Samlet set vil projektet ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, medføre en væsentlig belastning af miljøet.

Miljøkonsekvensrapporten er lavet af Rikke Skyum, Djursland Landboforening

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift af anlæg m.m. (B1)

Anlæggets produktionsareal, staldsystem og dyretype fremgår af husdyregodkendelse.dk og er gengivet i tabellen herunder.

Indretningskitse er vedlagt ansøgningen.

Stald-nr.	Staldtype	Dyretype	Produktionsareal (m ²)
A	Delvist spaltegulv, min. 50 % fast gulv	Slagtesvin	138
	Løsgående, Delvist spaltegulv	Søer, drægtige	297
	Løsgående, Delvist spaltegulv	Søer, drægtige	37
B	Kassestier, Delvist spaltegulv	Søer, diegivende	165
C	Kassestier, Delvist spaltegulv	Søer, diegivende	537
D	Toklimastald Delvist spaltegulv	Smågrise	712
E	Delvist spaltegulv, min. 50 % fast gulv	Slagtesvin	179
F	Delvist spaltegulv, min. 50 % fast gulv	Søer og slagtesvin	119
		Slagtesvin	357
G	Løsgående, Delvist spaltegulv	Søer, drægtige	406
	Løsgående, Delvist spaltegulv	Søer, drægtige	89
	Individuel opstaldning, Delvist spaltegulv	Søer, Løbeafd.	151
H	Delvist spaltegulv, min. 25 % fast gulv	Slagtesvin	1041
I	Løsgående, Delvist spaltegulv	Søer, drægtige	109

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Anlægsarbejder, bygningsændringer m.m. (B2)

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer på ejendommen.

Forhold til andre husdyrbrug (B3)

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Beliggenhed og omgivelser (B4)

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens § 6 og § 8.

Afstande § 6 (fra nærmeste staldafsnit):

Område	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstands-krav, meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1.843	Lübker	50
Lokalplan er udlagt til boligfor- mål, blandet bolig og er- hvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. / samlet bebyggelse	1.528	Tøstrup	50
Nabobeboelse uden land- brugspligt	170	Sjørupgårdvej 7	50

Afstande § 8 (fra nærmeste staldafsnit):

	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	< 25
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	678
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	571
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	41
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	Ingen
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	5
Naboskel	Min. 30	18

Som det ses, overholdes afstandskrav til naboskel samt egen bolig ikke. Da der er tale om eksisterende staldanlæg, hvor der ikke foretages ændringer, beskrives dette forhold ikke nærmere.

Landskabs- og planmæssige forhold

Der er tale om et eksisterende husdyrbrug, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

Eventuelle ændringer i produktionen foregår i de eksisterende bygninger, hvorfor der ikke er redegjort nærmere for påvirkning af landskabet. Projektet medfører ikke ændringer i oplevelsen af anlægget i landskabet, og vil ikke stride mod de planmæssige hensyn, der er opregnet nedenfor.

Anlægget er placeret inden for øvrige områder og zoner:

	Ja	Nej
Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser mv.:		X
Bevaringsværdige landskaber		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde kulturmiljøer		X
Kystnærhedszonen:		X
Lavbundsarealer		X
Skovrejsningsområder:		X
Sø- og å-beskyttelseslinje:		X
Kirkebyggelinje:		X
Fortidsmindebeskyttelseslinje:		X
Fredede områder:		X

Ammoniakemission (B5)

Den samlede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er beregnet til 5.074 kg NH₃-N pr. år.

Afstande til nærmeste naturområder fra nærmeste stalde er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	Totaldep. (kg NH ₃ -N/år)	Merdepos. 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)	Merdepos. nudrift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	8.488	Habitatnatur	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-natur	2.982	Overdrev	0,1	0,0	0,0
Kategori 3-natur	577	Mose	0,4	0,1	0,0

Den omkringliggende beskyttede natur vurderes ikke at blive påvirket som følge af det ansøgte projekt.

Lugtemission (B6)

Lugtemission og geneafstande fremgår af husdyrgodkendelse.dk

De beregnede afstande ses også i nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)
Enkelt bolig Sjørupgårdvej 7	0	223,6	223,6	231,3
Samlet bebyggelse Tøstrup	0	510,4	510,4	1.605,0
Byzone/sommerhuse Lübker	0	685,2	685,2	1.894,6

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Det ansøgte projekt har en let reduceret lugtbelastning. Alle lugtgeneafstande er overholdt.

Emissioner og genepåvirkninger (B7)

Støj Støjkilder:

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg.

Tiltag mod støjkilder:

Ventilationsanlægget er optimeret og renholdes.

Lys

Der er lys i staldene efter behov. Der er udendørs lys ved døre og porte.

Der er ikke belysning, skygger eller reflekser der generer naboer.

Fluer og skadedyr

Der bruges generelt følgende virkemidler mod fluer, rotter og mus:

Der holdes orden og ryddeligt.

Gulve er fejlet.

Der er abonnementsaftale vedrørende rottebekæmpelse.

Fluegener:

Husdyrgødningen på anlægget er gylle, der opbevares i gyllebeholdere.

Bekæmpelse af fluer foregår med rovfluer (biologisk bekæmpelse) og/eller kemi. Der laves grundig rengøring af stalde.

Foderopbevaring

Foder opbevares i indendørs siloer.

Støv

Der kan forekomme støv i forbindelse med:

Transport på grusvej og pladser

Fyldning af siloer

Ventilationsluft

Foderhåndtering

Genebegrænsende foranstaltninger:

Foder opbevares i tætte siloanlæg.

Siloer, rør og slanger tjekkes jævnlig for utætheder. Langsom kørsel når det støver.

Der forventes ikke væsentlig grad af støvafvigelse til omgivelserne under normal drift.

Transport

Transport sker via adgang til den offentlige vej Sjørupgårdvej. Herunder ses det forventede antal årlige transporter.

	Antal/år	Bemærkninger
Foder	52	-
Afhentning af grise	104	2 gange ugentligt
DAKA	104	2 gange ugentligt
Husdyrgødning	13 dage årligt	Der køres gylle fra morgen til aften
Olie og øvrige hjælpestoffer	52	-

Hovedparten af transporten sker indenfor normal arbejdstid.

Egenkontrol

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.
En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
Overvågning af vand og strømforbrug
Logbog over flydelag

Projektet vurderes ikke ville give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Risikoelementer vedrørende miljøforhold (B7)

Risici og håndtering:

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Der kan forekomme gylleudslip ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge. Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

Der er ryddet op, hvor der arbejdes.

Medarbejdere får god instruktion.

Bygninger og maskiner vedligeholdes.

Der er gode adgangs- og transportveje.

Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges

Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.

Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der udgår ikke markdrift fra ejendommen.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

Forurening af vandmiljø.

Affaldsproduktion og ressourceforbrug (B8)

Energiforbrug

Herunder redegøres for det forventede energiforbrug på ejendommen.

(normtal)	kwh
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	250.000 kWh

Elforbruget i svinestalde går primært til ventilation, belysning og drift af teknisk udstyr.

Vandforbrug

Der anvendes drikkekar i stedet for ventiler. Derved reduceres vandforbruget.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Vandforbruget registreres.

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der forventes et årligt vandforbrug på 14.000 m³.

Den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene, som der ikke spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Det tilstræbes at minimere spild ved anvendelse af drikkekar i stedet for ventiler.

Spildevand

Beskrivelse af spildevandsafledning:

Vaskevand fra stalde indgår i gyllemængden, og ledes til gyllebeholder. Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Affald

Animalsk affald:

Bortskaffelse: Der er afhentning efter behov, afhængig af dyretype og udetemperatur. Leveres til autoriseret destruktionsanstalt (DAKA).

Udlevering: Døde dyr opbevares under beskyttelseskappe.

Veterinært affald:

Omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte sprøjter og kanyler.

Medicinrester, kanyler og tomme medicinflasker afleveres til kommunal modtagestation eller dyrlæge.

Fast, ufarligt affald:

Husholdningsaffald afhentes af dagrenovation. Glas, herunder tomme medicinflasker afleveres på kommunal genbrugsplads. Pap, papir og erhvervsmæssigt småt brændbart affald, fx plastik, træaffald og skyllede pesticiddunke afleveres på genbrugsplads.

Kemisk emballageaffald:

Stammer hovedsageligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Olie- og kemikalieaffald:

Spildolie opbevares i 200 l tromle i maskinhus.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Sprøjtemiddelrester markbrug:

Sprøjtemiddelrester og emballage opbevares i aflåst rum. Egentlige rester af sprøjtemidler bruges året efter. Rester der ikke kan anvendes afleveres på genbrugsstationen.

Den årlige affaldsmængde af emballage vil afhænge af sprøjtemidlernes form og varierer derfor fra år til år. Emballagen skylles tre gange og smides væk i dagrenovation.

Andet farligt affald:

Lysstofrør, lavenergipærer, batterier afleveres på kommunal modtagestation.

Valg af BAT til ammoniakreduktion (B9)

Ammoniakfordampningen fra anlægget i forbindelse med projektet er på 5.638 kg i ansøgt drift, og det samlede vejledende ammoniaktab ved anvendelse af BAT er 5.642 kg/N.

Den vejledende emissionsgrænseværdi vurderes derfor overholdt.

Det samlede BAT-niveau for anlægget er beregnet ud fra følgende forudsætninger:

Stald	Nyt (inkl.renoveret) staldafsnit	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
A	X		X	
B			X	
C			X	
D			X	
E			X	
F			X	
G	X		X	
H			X	
I	X			

Grænseoverskridende virkninger (B10)

Det er vurderet at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande.

Husdyrbrugets ophør (C1)

Ved husdyrholdets ophør foretages følgende:

Gyllebeholdere, fortank og gyllekanaler tømmes og rengøres

Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres

Staldafsnit tømmes og rengøres

Halmstakke fjernes

Olietanke tømmes

Døde dyr fjernes

Kemikalier/medicin bortskaffes efter Kommunens affaldsregulativ

Omkringliggende arealer vedligeholdes

Rotter, mus og fluer bekæmpes

Endeligt indsendes indenfor 4 uger efter ophør en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

BAT - Bedste tilgængelige teknik (C2)

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig bl.a. om områder som træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion, samt anvendelse af husdyrgødning og handels- gødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner, have en beredskabsplan samt et miljøledelsessystem, der opfylder betingelser i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 42, stk. 2.

Medarbejderne instrueres omkring:

Dyrenes sundhed og velfærd. Der er sundhedsaftale med en dyrlæge.

Foder og hygiejne

Medicinanvendelse

Affaldshåndtering

Anvendelse af rengøringsmidler

Betjening, vedligehold og kontrol af udstyr: drikkevand, foder, ventilation, gylleanlæg.

Eksempler: Daglig kontrol af ventilation. Drikkevandsanlæg kontrolleres daglig og evt. utætheder repareres hurtigt.

Øvrigt management:

Driftsansvarlige og ansatte deltager løbende i ERFA og /eller udviklingsmøder.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via årlige opgørelser fra leverandører.

Der udarbejdes gødningsregnskab og redegøres for udbringning af handels- og husdyrgødning.

Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan.

Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov.

Området omkring ejendommen holdes ryddeligt og rent.

Området omkring siloer og foderanlæg rengøres jævnligt, for at undgå uhygiejniske forhold.

Udbringning af gylle foregår primært i dagtimerne og ikke på søn- og helligdage

Arbejdsplanlægning:

De faste opgaver er inddelt i daglige-ugentlige-månedlige-årige opgaver.

Udenomsarealer:

Der holdes ryddeligt på pladser og veje.

Staldhygiejne:

Sundhed og trivsel er vigtigt for en god økonomi og lav emission af lugt, NH₃, fosfor og kvælstof.

Derfor er der fokus på rengøring og desinficering i staldafsnittene, rengøring, antal grise i stierne, god ventilation m.v.

Foder og fodring

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Det er blandt andet BAT at reducere indhold af protein (N) og fosfor i foderet.

Foder optimeres i overensstemmelse med nyeste viden om optimeret næringsstofindhold

Anerkendte regler for smittebeskyttelse og sundhedsstyring følges

Vand- og energiforbrug

Det er BAT at registre og minimere vandforbrug. Vandforbruget kan f.eks. minimeres ved opsporing og reparation af lækager, ved rengøring med højtryksrensere og ved vedligeholdelse af installationer.

Følgende forholdsregler er taget for vandforbruget på husdyrbruget:

Dyrene drikker af drikkekopper eller ventiler placeret i krybben. Dette reducerer vandspild. Staldene sættes i blød inden vask.

Vandinstallationerne kontrolleres dagligt.

Småreparationer udføres med det samme eller der tilkaldes service.

Drikkenipler er monteret over fodertrug eller der anvendes drikkekopper.

Drikkeventiler er af vandbesparende type.

Drikkeventiler kontrolleres jævnligt og udskiftet, hvis de er defekte

Vandsystemet er et lukket system, der gør det muligt konstant at holde et lavt vandtryk

Det er ligeledes BAT at registre og minimere energiforbrug. Energiforbruget kan minimeres gennem løbende energitjek, installation af energibesparende belysning og justering og vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Følgende forholdsregler er taget for energiforbruget på husdyrbruget:

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer, sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer - Eksempelvis LED-belysning

Ved reovering af ventilationsanlæg, når det bliver påkrævet, vælges anlæg med det mest energiøkonomiske udstyr

Besparende teknologier indføres ved reovering og reparation af anlægget

Kornblæser (el) og fyringsolie til nedtørring anvendes kun i nødvendigt omfang

Ventilationsanlæg i svinestaldene er frekvensstyrede efter lufttemperatur og -fugtighed

Ventilationsanlæg er tilkoblet alarmanlæg, der viderestiller til driftsansvarlige

Uhensigtsmæssig drift korrigeres umiddelbart

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning af gødning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag samt omrøring umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringslagre minimeres.

Følgende forholdsregler er taget for gylleopbevaring og -udbringning på husdyrbruget:

Husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere med flydelag/teltoverdækning. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn

Gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand kontrolleres jævnligt

Lovpligtig 10-års beholderkontrol overholdes

Udbringning af gylle foregår i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Udbringning afpasses afgrødernes behov

Udbringning undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb

Staldsystemer

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT- byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningsssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Der er installeret luftrensning i stald H. BAT-niveauet er beskrevet i husdyrgodkendelse.dk

Samlet set vurderes det, at der anvendes BAT i det omfang, der er påkrævet.